

Програма SFC2021, подкрепена от ЕФРР (цел „Инвестиции за работни места и растеж“), ЕСФ+, Кохезионния фонд, ФСП и ЕФМДРА — член 21, параграф 3

CCI	2021BG16RFPR002
Заглавие на английски език	Research, Innovation and Digitalisation for Smart Transformation
Заглавие на националния(ите) език(ци)	BG - Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация
Версия	1.1
Първа година	2021
Последна година	2027
Допустимост от	1.01.2021 г.
Допустимо до	31.12.2029 г.
Номер на решението на Комисията	
Дата на решението на Комисията	
Региони по NUTS в рамките на програмата	BG3 - Северна и Югоизточна България BG31 - Северозападен BG311 - Видин BG312 - Монтана BG313 - Враца BG314 - Плевен BG315 - Ловеч BG32 - Северен централен BG321 - Велико Търново BG322 - Габрово BG323 - Русе BG324 - Разград BG325 - Силистра BG33 - Североизточен BG331 - Варна BG332 - Добрич BG333 - Шумен BG334 - Търговище BG34 - Югоизточен BG341 - Бургас BG342 - Сливен BG343 - Ямбол BG344 - Стара Загора BG4 - Югозападна и Южна централна България BG41 - Югозападен BG411 - София (столица) BG412 - София BG413 - Благоевград BG414 - Перник BG415 - Кюстендил BG42 - Южен централен BG421 - Пловдив BG422 - Хасково BG423 - Пазарджик BG424 - Смолян

	BG425 - Кърджали
Съответни фондове	ЕФРР
Програма	☐ По цел „Инвестиции за работни места и растеж“ само за най-отдалечените региони

Съдържание

1. Програмна стратегия: основни предизвикателства пред развитието и ответни мерки на политиката.....	7
Таблица 1.....	17
2. Приоритети.....	22
2.1. Приоритети, различни от техническа помощ.....	22
2.1.1. Приоритет: П1. Устойчиво развитие на българската научно-изследователска и иновационна екосистема.....	22
2.1.1.1. Специфична цел: RSO1.1. Развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на внедряването на модерни технологии (ЕФРР).....	22
2.1.1.1.1. Интервенции на фондове.....	22
Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+.....	22
Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от РОР:.....	25
Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+.....	25
Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от РОР.....	25
Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от РОР.....	26
Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от РОР.....	26
2.1.1.1.2. Показатели.....	27
Таблица 2: Показатели за крайния продукт.....	27
Таблица 3: Показатели за резултатите.....	28
2.1.1.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията.....	30
Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция.....	30
Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране.....	32
Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост.....	32
Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+.....	33
Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП.....	33
2.1.1.1. Специфична цел: RSO1.4. Развитие на уменията за интелигентна специализация, промишлен преход и предприемачество (ЕФРР).....	34
2.1.1.1.1. Интервенции на фондове.....	34
Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+.....	34
Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от РОР:.....	35
Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+.....	35
Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от РОР.....	36
Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от РОР.....	36
Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от РОР.....	36
2.1.1.1.2. Показатели.....	37
Таблица 2: Показатели за крайния продукт.....	37
Таблица 3: Показатели за резултатите.....	37
2.1.1.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията.....	38
Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция.....	38

Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране	38
Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост	38
Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+	38
Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП	39
2.1.1. Приоритет: П2. Цифрова трансформация на публичния сектор	40
2.1.1.1. Специфична цел: RSO1.2. Усвояване на ползите от цифровизацията за гражданите, дружествата, изследователските организации и публичните органи (ЕФРР)	40
2.1.1.1.1. Интервенции на фондове	40
Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+:	40
Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от РОР:	43
Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+	43
Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от РОР	43
Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от РОР	44
Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от РОР	44
2.1.1.1.2. Показатели	44
Таблица 2: Показатели за крайния продукт	44
Таблица 3: Показатели за резултатите	45
2.1.1.1.3. Ориентирано разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията	47
Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция	47
Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране	47
Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост	47
Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+	48
Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП	48
2.2. Приоритети за техническа помощ	49
2.2.1. Приоритет за техническа помощ съгласно член 36, параграф 4 от РОР: ПЗ. Техническа помощ	49
2.2.1.1. Интервенция на фондовете	49
Съответните видове действия — член 22, параграф 3, буква д), точка i) от РОР	49
Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от РОР:	51
2.2.1.2. Показатели	52
Таблица 2: Показатели за крайния продукт	52
2.2.1.3. Ориентирано разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията	52
Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция	52
Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+	53
Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП	53
3. План за финансиране	54
3.1. Прехвърляния и принос (1)	54
Таблица 15А: Приноси към InvestEU* (разбивка по години)	54
Таблица 15Б: Приноси към InvestEU* (обобщение)	54
Обосновка, като се вземе предвид как тези суми допринасят за постигането на избраните в програмата цели на политиката в съответствие с член 10, параграф 1 от Регламента за InvestEU	55

Таблица 16А: Прехвърляния към инструменти при пряко или косвено управление (разбивка по години).....	55
Таблица 16Б: Прехвърляния към инструменти с пряко или непряко управление* (обобщение).....	55
Прехвърляния към инструменти с пряко или непряко управление — обосновка.....	55
Таблица 17А: Прехвърляния между ЕФРР, ЕСФ+ и Кохезионния фонд или към друг фонд или фондове* (разбивка по години)	55
Таблица 17Б: Прехвърляния между ЕФРР, ЕСФ+ и Кохезионния фонд или към друг фонд или фондове (обобщение).....	56
Прехвърляния между фондове със споделено управление, включително между фондове на политиката на сближаване — обосновка	56
3.2. ФСП: разпределени средства в програмата и прехвърляния (1).....	56
3.3. Прехвърляния между категории региони в резултат на междинния преглед	56
Таблица 19А: Прехвърляния между категории региони в резултат на междинния преглед в рамките на програмата (разбивка по години)	56
Таблица 19Б: Прехвърляния към други програми между категории региони в резултат на междинния преглед (разбивка по години)	56
3.4. Обратни прехвърляния (1).....	57
Таблица 20А: Обратни прехвърляния (разбивка по години)	57
Таблица 20Б: Обратни прехвърляния* (обобщение)	57
3.5. Финансови бюджетни кредити по години	58
Таблица 10: Финансови бюджетни кредити по години	58
3.6. Общо бюджетни кредити по фондове и национално съфинансиране.....	59
Таблица 11: Общо бюджетни кредити по фондове и национално съфинансиране	59
4. Благоприятстващи условия.....	60
5. Органи, които отговарят за програмата	71
Таблица 13: Органи, които отговарят за програмата	71
Разпределение на възстановените суми за техническа помощ съгласно член 36, параграф 5 от РОР, ако се установи, че повече органи получават плащания от Комисията	71
6. Партньорство	72
7. Комуникация и видимост	76
8. Използване на единични разходи, еднократни суми или единни ставки и финансиране, което не е свързано с разходи.....	78
Таблица 14: Използване на единични разходи, еднократни суми или единни ставки и финансиране, което не е свързано с разходи	78
Допълнение 1: Финансово участие на Съюза на основата на единични разходи, еднократни суми и единни ставки.....	79
А. Обобщение на основните елементи	79
В. Подробности по вид операция.....	80
С. Изчисляване на стандартната таблица за единичните разходи, еднократни суми или единни ставки.....	80
1. Източник на данните, използвани за изчисляване на стандартната таблица на единичните разходи, еднократните суми или единните ставки (кой е генерирал, събрал и записал данните; къде се съхраняват данните; крайни срокове; валидиране и др.)	80
2. Моля, уточнете защо предложените метод и изчисление въз основа на член 94, параграф 2 от Регламента за общоприложимите разпоредби са уместни за вида операция:.....	80
3. Посочете как са били направени изчисленията, включително и допускането по отношение на качеството или количествата. Когато е приложимо, следва да се използват статистически данни и референтни стойности и при поискване да се представят във формат, позволяващ употребата им от Комисията.	80
4. Моля, обяснете как сте гарантирали, че само допустими разходи са включени в изчислението на стандартната таблица за единичните разходи, еднократната сума или единната ставка.....	80
5. Оценка на одитния орган(и) на методиката на изчисление и сумите и механизмите, осигуряващи проверката, качеството, събирането и съхранението на данни.	81

Допълнение 2: Финансово участие на Съюза въз основа на финансиране, което не е свързано с разходите	82
А. Обобщение на основните елементи	82
В. Подробности по вид операция.....	83
Допълнение 3: Списък на планираните операции от стратегическо значение с график.....	84
ДОКУМЕНТИ.....	85

1. Програмна стратегия: основни предизвикателства пред развитието и ответни мерки на политиката

Позоваване: член 22, параграф 3, буква а), точки i) — viii) и точка х) и член 22, параграф 3, буква б) от Регламент (ЕС) 2021/1060 (ROP)

Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ (ПНИИДИТ) отговаря на стратегическите потребности и приоритети на България за ускорено икономическо развитие чрез инвестиции в развитието на научните изследвания, научната инфраструктура, иновациите и интелигентната индустрия и бързото навлизане на цифровите технологии в икономиката и обществото. Амбицията е страната да повиши осезаемо иновационното си представяне и до 2030 г. да премине от „прохождащ“ към „умерен“ иноватор .

Дейностите по Програмата ще преодолеят структурните недостатъци в областта на научните изследвания, иновациите и дигитализацията, идентифицирани в докладите на Европейската а Комисия за България от 2019 и 2020 г. и по-специално много ниското равнище на разходите за НИРД както от публичния, така и от частния сектор, разпокъсаност на системата за научни изследвания и висше образование, недобре развити връзки между академичните и бизнес среди и ниски нива на навлизане на цифровите технологии в икономиката и обществото.

ПНИИДИТ си поставя амбициозната цел да спомогне за преодоляването на тези слаби страни чрез подкрепа за устойчивото развитие на Центровете за върхови постижения и Центровете за компетентност (ЦВП и ЦК), изградени през предходния програмен период по ОП НОИР 2014-2020; развитие на адекватен системен модел за трансфер на технологии в научните организации и висшите училища в т.ч. и в изследователските университети; подкрепа за иновативните МСП чрез насърчаване сътрудничеството и използването на научния капацитет; укрепване на изследователския и бизнес капацитет за високопроизводителни изчисления, развитие на изкуствен интелект и киберсигурност, наред с развитието на качествени дигитални умения и приложение на цифровите технологии.

Структурата на Програмата е в синхрон с поставените цели и с новата организация на управление на политиките в областта на науката, иновациите, интелигентния растеж и цифровизацията. Тези политики се разработват съвместно и в синергия между Министерство на образованието и науката (МОН), Министерство на иновациите и растежа (МИР) и Министерството на електронното управление (МЕУ). Те запазват своята водеща роля по отношение на специфичните сектори и ръководещите ги стратегически документи, а именно Национална стратегия за развитие на научните изследвания 2017-2030 г. (МОН) и Иновационна стратегия за интелигентна специализация 2021-2027 г. (ИСИС 2021-2027) (МИР). МЕУ ще гарантира адекватна политика в областта на данните на всички нива в публичния сектор. Институционалната координация на държавната политика в областта на научните изследвания и иновациите ще се осигури и чрез създаването на Иновационен съвет (борд), който ще предлага политики и области за развитие на иновациите и свързаните с тях научни изследвания. Неговите функции и правомощия ще бъдат детайлно разписани в Закона за насърчаване на научните изследвания и иновациите (ЗННИИ).

Програмата допринася и за изграждането на ефективна и устойчива екосистема на управление и икономика, основани на данни, като се повиши капацитетът за създаване и анализ на данни в публичния сектор и се подпомогне създаването на секторни пространства от данни, включително отворени данни. Ще се надгради националната киберсигурност за справяне с кризисни и извънредни ситуации, както и за посрещане на обществените и глобални предизвикателства. ПНИИДИТ насърчава създаването на иновации в ключови сектори, в това число здравеопазване, транспорт, околна среда, развитие на умни и зелени градове и райони, и стимулира взаимодействието между граждани, бизнес, научни екипи и публичен сектор за повишаване на прозрачността и прехода към "умно" и киберсигурно управление.

Безпрецедентната икономическа, здравна и социална криза, породена от пандемията COVID-19 разви стремително цифровия сектор, но същевременно постави нови предизвикателства и

необходимост от много по-бързо от очакваното преквалифициране на работната сила, модернизация на публичния сектор, развитие и внедряване на нови „дву-преходни“ технологии в предприятията - цифрови и зелени.

ПНИИДИТ и Програмата за иновации и конкурентоспособност в предприятията (ПКИП) са основните инструменти за постигане целите на ИСИС 2021-2027 и нейните стратегически и оперативни цели за развитието на България като иновативна, интелигентна, зелена, свързана и дигитално интегрирана страна.

Програмата допринася за постигане на целите на европейската Зелена сделка, насочена към изграждане на модерна, ресурсно-ефективна и конкурентоспособна икономика. Водещ хоризонтален приоритет са преходът към зелена, синя и кръгова икономика. Програмата допринася за постигане на Цел на политика 1 "По-интелигентна Европа чрез насърчаване на иновативния и интелигентен икономически преход" чрез следните специфични цели:

- *Специфична цел (i) развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на внедряването на модерни технологии;*
- *Специфична цел (ii) усвояване на ползите от цифровизацията за гражданите, дружествата, изследователските организации и публичните органи;*
- *Специфична цел (iv) развитие на умения за интелигентна специализация, индустриален преход и предприемачество.*

Програмата подкрепя приоритетите на политиката, определени в Споразумението за партньорство, свързани с:

- *Повишаване на качеството, капацитета и продуктивността на научно-изследователската и иновационна екосистема;*
- *Повишаване на темповете на цифровизация на публичния сектор в полза на гражданите и бизнеса, и*
- *Има допълващ ефект по отношение на приоритетите, свързани с устойчивия растеж на предприятията, развитието на предприемаческата екосистема и бизнес среда и цифровизация на предприятията.*

ОСНОВНИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРЕД РАЗВИТИЕТО

Според Европейското иновационно табло за 2022 г. България е в групата на „прохождащите“ иноватори с обобщен иновационен индекс 45.2 % спрямо средния за ЕС, като представянето ни е по-ниско от средното сред "прохождащите" иноватори.

Според последното (за 2020 г.) проучване на ООН за електронно управление България се нарежда за първи път в групата на страните с много висок индекс на развитие на електронното управление (EGDI). Референтният показател за електронно управление в Европа (eGovernment Benchmark) за 2021 показва, че България почти достига средните за ЕС 88,3% със своите 84% по показателите, измерващи „потребителя в центъра“: онлайн достъпност на услуги, онлайн поддръжка на потребителите и мобилност.

Независимо от посочените положителни тенденции през последните години, секторът на научноизследователска и развойна дейност (НИРД) и политиката на цифровизация в България все още са изправени пред някои сериозни предизвикателства:

Недостатъчни публични и частни инвестиции в научноизследователската и развойна дейност, водещи до нисък иновационен капацитет на икономиката.

Ниските нива на финансиране за НИРД от страна, както на публичния, така и на частния сектор възпрепятстват изграждането на модерна научноизследователска инфраструктура в страната, пълноценното взаимодействие между представителите на научната общност и бизнеса за приложение в практиката на създаването в страната научни продукти, както и създаването и привличането на висококачествени кадри.

Разходите за НИРД като дял от БВП през 2020 г. възлизат на едва 0,85% (при средни равнища за ЕС-27 2,32%), което е под целта от 1,5%, заложена в стратегическата рамка на страната за края на предходния програмен период и която продължава да бъде актуална. Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България (НСРНИРБ) предвижда увеличение на публичните разходи за НИРД на 0.7 % от БВП през 2022 г. и най-малко 1 % през 2025 г., а на общите разходи – съответно 2.4 % и 3 %, . Чрез своите интервенции ПНИИДИТ създава предпоставки и за реализирането на предвидените в Националната програма за развитие „България 2030“ 2.5% от БВП разходи в НИРД през 2030 г.

Разходите на бизнеса за НИРД бележат по-бърз ръст, като е налице увеличение с 15% в рамките на изследвания период. През 2020 г. те запазват и дори леко увеличават своя относителен дял - 0,58% от БВП, но остават далеч от средните равнища за ЕС 27 от 1,53%. Увеличаването на разходите за НИРД не е самоцел и е свързано с провеждане на реформи в сектора. В рамките на механизма на ЕК за експертна подкрепа в областта на политиките (Policy Support Facility) при разработването на НСРНИРБ 2017-2030 г. са предвидени реформи за по-ефективно управление на инструментите за насърчаване на научните изследвания и трансфера на знания и технологии; създаване на нов ефективен и устойчив финансов модел за институционално финансиране, базирано на постигнати резултати, стимулиране на качеството на провежданите научни изследвания и сътрудничеството и конкуренцията между научните организации. Финансирането, основано на резултати, е залегнало в Закона за висшето образование (ЗВО) и в Стратегията за развитие на висшето образование в Република България 2021-2030 г. (СРВОРБ). Предвиждат се качествени промени за по-ефективно институционално финансиране посредством мерките на ПНИИДИТ и мерките за развитие на изследователски университети [А1] чрез Плана за възстановяване и устойчивост (ПВУ). Ще се осигури устойчиво развитие и надграждане на научноизследователската система, ще се развие модел на трансфер на технологии и иновационно развитие за насърчаване на междусекторно сътрудничество, развитие на партньорството чрез използване на съществуващия научен потенциал и създаване на устойчиви индустриални програми за технологично развитие и иновации. Чрез мерките за дигитализация в тези сектори ще се развие както изследователския капацитет и свързаност, така и достъпа на бизнеса до различни изследователски ресурси.

Разпокъсаност на системата за научни изследвания и висше образование е основна пречка пред подобряването на нейното функциониране.

Ниският бюджет за научни изследвания в публичния сектор се разпределя между голям брой университети и научноизследователски институти. Чрез ПНИИДИТ ще се подкрепя устойчивото развитие на съществуващите научноизследователските институти , регионалния капацитет за съвместни иновативни проекти и засилване на сътрудничеството и колаборацията между секторите.

Модернизиране на законодателната рамка

Нормативното обезпечаване на политиката за научни изследвания, иновации и технологии ще се осигури чрез разработването и приемането на нов ЗННИИ за по-добра координация и съгласуваност между отделните секторни политики. Законът цели да реализира резултатно ориентирана и ефективна научноизследователска система. Той ще определи органите и реда за формиране на националната политика за насърчаване на научните изследвания, иновациите и технологичния трансфер, ще регламентира ролята на всяка от институциите, вкл. чрез създаването на Иновационен съвет (борд) и ще определи принципите и правилата, които ще регламентират финансирането на качествени научни изследвания и иновации и технологичния трансфер.

Развитие на човешкия капацитет за провеждане на висококачествени и върхови изследвания и приложни научни изследвания

Според данните от НСИ, през последните три години (2018-2020 г.) се наблюдава спад на броя изследователи в държавния сектор и в сектор висше образование и нарастване на броя на работещите в сектор индустрия, които притежават ОНС „доктор“. Допълнително за 2020 г. малко над половината (52,5%) от всички изследователи в държавния сектор и в сектор висше образование

са на възраст 35 – 54 години. Само 2,2% от младите учени са на възраст под 25 години, а 19,4% са на възраст 25 – 34 години във висшето образование. Тези проценти за държавния сектор са съответно малко под 2% - под 25 години и 10,8% - за 25 – 34 години, в сектор висше образование 3,5% от изследователите са на възраст под 25 години, а близо 18% между 25 – 34. Запазва се негативната тенденция за намаляване дела на младите хора, заети с наука

Неефективно сътрудничество между научните звена, висшите училища и бизнеса и ниски нива на трансфер на технологии и знания

Главните участници в националната система за иновации – научната общност и бизнеса остават заключени в рамките на съответните групи и работят изолирано без ефективно взаимодействие помежду си. Ограниченото и спорадично търсене на резултати от изследвания от страна на предприятията и липсата на благоприятна среда и стимули за активиране на сътрудничеството между бизнеса и академичните среди предопределят и ниското ниво на използване и натовареност на наличната научноизследователска и иновационна инфраструктура. ПНИИДИТ ще подкрепи създаването на модел и развитие на единно звено за технологичен трансфер (съществуващо) за регламентиране принципите за развитие на ефективно и прозрачно сътрудничество с бизнеса, стимулиране използването от страна на бизнеса на услуги, предлагани от научните структури и насърчаване сътрудничеството между тях за създаването и/или развитието на иновационни проекти. Ще подкрепи индустриално-водени програми, обединяващи публичен и частен ресурс за развитието на водещи технологии и решения.

Недостатъчно високи нива на участие в европейски програми и мрежи

Нетното европейско финансиране, получено от българските бенефициенти по РП „Хоризонт 2020“, възлиза на 0,26% (155.9 млн. евро) от общия бюджет на рамковата програма. По този показател България застава на 23 място в ЕС. ПНИИДИТ ще използва възможностите за осигуряване на синергия за финансирането на отличените проекти с „Печат за високи постижения“ по различните подпрограми на Хоризонт Европа, както и необходимата подкрепа за развитието на проекти тип Teaming и Twinning.

Незадоволителни резултати в областта на иновационната дейност на предприятията.

Регистрира се, по данни на НСИ за 2020 г. слабо развитие на бизнеса в области, които са пряко свързани с иновационната дейност и резултатите от нея: МСП с продуктови иновации –22,2 % при средно 28,7% за ЕС 27 за 2018 г.; МСП с бизнес процесни иновации – 24,5% при средно за ЕС 27 от 40% за 2018 г.; продажба на нови за пазара и нови за фирмата продукти като дял от оборота – 6,8% при близо двойно по-високо средно равнище за ЕС 27 (11,6 %) за 2018 г.

Регионални различия в развитието на научния и иновационен потенциал

Регионалният иновационен индекс 2021 г. потвърждава тенденцията сред групите на водещите, силните и умерените иноватори, на сближаване на техния иновационен потенциал.

. България попада в групата на „прохождащите“ иноватори, и независимо от регистрираните положителни тенденции, страните от тази група остават с резултати доста под средните за ЕС. През 2021 г. всички райони за планиране в страната попадат в групата на „прохождащите“ иноватори (с представяне под 70% от средноевропейското), като продължава тенденцията на увеличаваща се дистанция между тях.

Недостатъчни инвестиции в електронно управление и в инфраструктура за създаване, споделяне и използване на данни, и изоставане в равнищата на дигитализация спрямо тези в по-напредналите икономики

За 2021 г. съгласно доклада „eGovernment Benchmark“, България бележи напредък с 9% ,а съгласно DESI заема 26 място в ЕС. Страната се представя относително добре в сферата на свързаността, особено по отношение на покритието с високоскоростен ширококолов достъп от следващо поколение и разпространението на мобилния ширококолов достъп до интернет.

Въпреки че изпреварва средните за ЕС равнища на показателите за цифровите обществени услуги и използването на изкуствен интелект от предприятията, използването на отворени данни от публичните администрации (31% спрямо 25% средно за ЕС), страната заема последното място по отношение на интегрирането на цифрови технологии. Ключово е изоставането във връзка с електронното споделяне на информация, работа с „големи данни“ и ползването на облачни услуги. Едва 33% от българските МСП имат поне основно ниво на цифров интензитет (при средно за ЕС 60%), само 8% - осъществяват продажби онлайн (при средно за ЕС 17%) и 23% споделят електронно информация (при 36% средно за ЕС).

Чак през 2020 г. България се отчита по показателя за свободно достъпни данни, където изоставането спрямо средното за ЕС равнище е с 10%. Съгласно данни на НСИ за 2020 г. едва 6,3% от предприятията в страната работят с „големи данни“, срещу средно 14% за ЕС, а за 2021 г. само 12,8% използват облачни услуги.

България е поставена в групата на "последователите" в годишния Доклад за зрелостта на отворените данни за 2021 г., а най-ниски резултати бележи в областта за качеството на данните, с 46% спрямо средно 77% за ЕС.

Пред цифровата трансформация на публичния сектор в България продължават да стоят редица предизвикателства, свързани с:

Дигитализацията на публичния сектор по отношение на: на предоставянето на услуги и оптимизирането на вътрешни процеси; и създаването, използването и споделянето на данни, в контекста на единни пространства от данни с единни, общи, стандартизирани, оперативни съвместими модели на цифрови данни, използващи общ стандартизиран инструментариум за работа с тях;

Търсене на подходи и решения за разширяване на обхвата от цифрови услуги, налични в публичния сектор; проактивно предлагане и стимулиране на използването на цифрови публични услуги, продукти, базирани на данни и решения с фокус върху икономиката, основана на данните, съобразно нуждите на гражданите, бизнеса, научната общност и др.

Надграждане и интегриране на съществуващите информационни системи в посока общи стандарти за съхраняване и споделяне на данни, включително с научни организации и бизнес. Това усилие следва да включва обмен и работа с данни, свързани с научната дейност, данни на МОН, Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА), Национален център за информация и документация (НАЦИД) и др., както на национално, така и на европейско ниво.

Сигурността в дигиталното пространство се превръща в приоритет за развитието с оглед на усложнената геополитическа обстановка и предизвикателствата, свързани с процесите на дезинформация, хибридни атаки и киберпрестъпления, както и нарастващото значение на цифровизацията на водещи политики, като здравеопазване, транспорт, както и на сектори от икономиката, като банковия, енергийния и др.

Стратегическа и водеща отправна точка за дейностите по програмата са приоритетите на **ИСИС 2021-2027**. Програмата е съобразена и с целите на **Европейското научноизследователско пространство (ЕНП)** за създаване на единен общ европейски пазар за изследвания, иновации и технологии, мобилност на изследователи и знания, инвестиции в изследвания и иновации и повишаване на взаимодействието между университетите, научните организации, бизнеса и другите участници в иновационния процес.

Тя има отношение и към **Европейския пакт за научни изследвания и иновации**, насочен към национална координация, задълбочаване и интеграция на политиките на ЕНП, мобилизиране на държавите членки по ключови принципи и ценности и идентифициране на сфери на общи действия.

Програмата отчита **европейските приоритети, свързани със "Зелената сделка"** и ключовата роля на иновациите и научните изследвания за постигане на преход към неутрална по отношение на климата икономика и принос на България за постигане на целите на европейско ниво.

България следва **европейската политика за „Цифрова Европа“** и инвестициите по ПНИИДИТ

ще допринесат за постигането на цифровото европейско бъдеще - „инвестиции в технологии, алгоритми и инструменти, които да направят възможно споделянето и използването на данни и изкуствен интелект за намирането на решения на множество предизвикателства пред обществото - от здравеопазването до промишлеността и сигурността“ и за цялостен преход на страната към „икономика, основана на данни“.

ПНИИДИТ ще допринесе за приоритетите и водещите проекти на мисията "Възстановяване до 2030 г. на нашите океани и води", с главна роля за постигане на целите по Европейския зелен пакт. С програмата ще се подкрепят иновационни дейности за превръщането на "синята" икономика в кръгова и неутрална по отношение на климата.

ПНИИДИТ осигурява необходимата подкрепа за активното участие на български научни организации и висши училища, на регионални иновационни клъстери и цифрови иновационни хъбове в рамковата програма „Хоризонт Европа“; в европейските партньорства и в програмата „Цифрова Европа“.

Програмата е в отговор и на приоритетите, залегнали в: Националната програма за развитие „БЪЛГАРИЯ 2030“, Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017-2030 г. (НСРНИРБ), Националната пътна карта за научна инфраструктура 2020-2027 г. (НПКНИ), Националната стратегия за развитие на МСП (НСМСП), Стратегията за развитие на висшето образование в Република България 2020 - 2030 г., Стратегията за цифрова трансформация на България 2020-2030 г. Концепцията за развитието на изкуствения интелект в България до 2030 г., Актуализирана Национална стратегия „Киберустойчива България 2023" и Актуализираната стратегия за развитие на електронното управление в Република България 2019-2025 г.

НАУЧЕНИ УРОЦИ

Предложението за самостоятелен общ инструмент за финансиране на научните изследвания, иновациите и цифрова трансформация на публичния сектор е логично следствие от няколко стратегически урока, отчетени в хода на използване на европейските инвестиции за развитие на трите сфери за периодите 2007-2013 г. и 2014–2020 г., отчетени в Междинната оценка на ИСИС 2014-2020 г. Анализът на иновационната екосистема показва че ресурсите са разпределени неравномерно, а ключови обекти от иновационната инфраструктура са в процес на доизграждане. Сред основните изводи са:

Приоритизиране на инвестициите в иновации и научни изследвания и превръщането им в приложими решения и технологии като ключов фактор за устойчивостта, продуктивността и конкурентоспособността на българската икономика.

Развитието на научните изследвания е тясно обвързано с тяхната отвореност и сътрудничество им с индустрията и бизнеса, трансфера на технологии и защитата на интелектуалната собственост

Преодоляването на регионалните дисбаланси в научноизследователското и иновационно развитие е част от общите действия за адресиране на регионалните различия в развитието на страната, хоризонтално заложили във всички подготвяни програми, съ-финансирани от Европейските фондове за периода 2021-2027 г.

Изградената и в процес на изграждане национална научна, развойна и иновационна инфраструктура се нуждаят от устойчива визия за развитие, за да се гарантира пълноценното ѝ използване.

Дигиталната трансформация на публичния сектор е основна предпоставка за ефективно и ефикасно взаимодействие между гражданите, бизнеса, научните организации, неправителствените организации и администрацията с оглед реализиране на икономика и управление, базирани на данни, и бърз преход към цифрово общество.

Данните се определят като един от ключовите ресурси в публичния сектор и в икономиката. На европейско ниво това е заложило в Европейската стратегия за данните (ЕСД), както и в Акта за управление на данните и предстоящият Акт за данните, които дават нормативната и процесната рамка, свързани с изграждането на устойчива екосистема за създаване на

стойност от данните, с участието на публичните институции, бизнеса и научните организации. Предизвикателство остава автоматизирането и унифицирането на достъпа до данни, включително данни извън обхвата на изискванията за повторно използване (отворени данни). Това затруднява ползването им за анализ, за повторно използване и създаване на добавена стойност. В рамките на ПНИИДИТ ще се подкрепи създаването на национална рамка за управление и оперативна съвместимост на данните, базирана на задълбочен технологичен анализ на секторните наличности и нужди от данни.

Обединяване на ресурсите на електронното управление постави на дневен ред и въпроса за технологиите за виртуализация и облачни услуги, като ефективно решение, което се използва в частния сектор, но едва в 6% от публичния сектор. Процесът по въвеждане на облачни технологии в публичния сектор започва в България с въвеждането в експлоатация на единно облачно пространство (Държавен хибриден частен облак/ДХЧО). От 2021 г. ДХЧО предоставя общо 23 броя облачни услуги от вида: колокация, инфраструктура като услуга (IaaS) и платформа като услуга (PaaS).

Наличието на ДХЧО вече ще позволи реализирането на следващите стъпки за интеграция и консолидация в единните европейски облачни пространство. С подкрепа по ПНИИДИТ се предвижда „привързване“ към облачните инфраструктури на европейско ниво, като например GAIA-X, GEANT и други, които осигуряват условия за използване на данни от научноизследователската и образователна общност. Трансграничната инфраструктура за споделяне на данни ще позволи и предоставянето на трансгранични цифрови услуги, насърчавайки икономика, основана на данните.

Изграждане на устойчива система на национално ниво за създаване, съхранение и споделяне на данни, в това число отворен достъп до информация за научна дейност и резултати от научни изследвания.

В областта на цифровизация на научно-изследователското пространство, като база се използват постигнатите резултати от инвестициите в е-инфраструктура, големи данни и дигитализация, реализирани в рамките на проекти на ЦВП и ЦК, както и изградената национална мрежа за високопроизводителни изчисления в рамките на НПКНИ и участието на България в PRACE. В рамките на ПНИИДИТ ще бъде подкрепено сериозно усилие от страна на публичните източници на данни да бъде унифициран начинът на споделяне, трансакции, закупуване, временно присъединяване и др. форми на колаборация, основана на данни.

Предприемане на инициативи за цялостна промяна и преобръщане на подхода за дигитализация на публичния сектор в унисон с европейското и световно цифрово развитие.

В началото на 2021 г. визията за развитие на електронното управление в България е актуализирана, като данните са поставени в основата на цифровата трансформация на публичния сектор. Взето е стратегическото решение да се премине към изграждането на единни пространства от данни, в които се прилагат единни, общи модели на данни и се ползва общ стандартизиран инструментариум за работа с тях.

Въздействието на пандемията от COVID - 19 и нарастващите възможности на извършителите на киберзаплахи. Идентифицирането, защитата и минимизирането на тези заплахи и рискове не са традиционни и изискват нова култура на взаимодействие между участниците в киберпространството, както и наличието на достатъчен капацитет и средства за управлението им.

Основната цел на програмата и на предвидените приоритетни направления е:

- Подпомагане на устойчивото развитие на ЦВП и ЦК, които се изграждат по ОПНОИР. Настоящата програма ще подпомогне тяхното преминаване в оперативна фаза, стимулиране сътрудничеството им с бизнеса чрез трансфер на технологии, пълноценното им интегриране в научноизследователската и иновационна екосистема на страната и увеличаване на приноса им към

интелигентната икономическа трансформация. Отправна точка при осигуряване на подкрепата са стратегическите препоръки на Съвместния изследователски център (JRC) за тяхното бъдещо развитие. Финансирането се предоставя на база на степента на изпълнение на проектите по ОП НОИР, както и разработени програми за развитие и устойчивост с бизнес планове, които съдържат дългосрочната визия и приоритетите за развитие на ЦВП и ЦК. С цел развитие на регионалния иновационен капацитет и преодоляване на регионалните дисбаланси на научноизследователската и иновационна екосистема, ЦВП и ЦК ще изпълняват и регионални научноизследователски задачи.

-Подкрепа за изпълнение на стратегически ангажименти на България по отношение на Зелената сделка, синята икономика, нисковъглеродната и кръговата икономика.

-Подкрепа за научноизследователски проекти с регионално значение за по-слабо развитите региони.

-Стимулиране на международното научно сътрудничество и постигане на синергия със Стълб 1 на Хоризонт Европа „Високи научни постижения“.

-Развитие на модел на трансфер на знания и технологии в т.ч. и създаване на ефективни партньорства между научните среди, МСП и индустрията от една страна, а от друга стимулиране на процесите на индустриални иновационни програми, в които водещата инициатива на бизнеса обединява около споделени предизвикателства академичните среди, малки и средни предприятия, неправителствен сектор и публични институции; Развитие на уменията, в т.ч. и от такива в сферата на зелените и цифровите технологии.

-Неразделна част от модела за трансфер на знания и технологии е продължението на усилията от предходния период (по ОПИК 2014-2020) за реализирането на специализиран финансов инструмент за Технологичен трансфер, с оптимизирана структура в комбинация с грантов компонент, за максимално ефективно покриване на идентифицираните пазарни ниши

-Подкрепа за участието на българските предприятия в европейските партньорства и създаване на възможност за устойчиво развитие на националната иновационна екосистема чрез подкрепа на мрежата от европейски иновационни и дигитални хъбове и тяхното сътрудничество с други регионални структури, както и подкрепа за развитието на иновативни предприятия, отличени с „Печат за високи постижения“.

-Насърчаване на партньорства между български предприятия и научно-изследователски организации, както чрез дългосрочна колаборация в рамките на иновационните клъстери, така и чрез краткосрочни взаимодействия в рамките на решаването на конкретни производствени и процесни предизвикателства с потенциал за надграждане.

-Развитие на икономика, основана на данните, чрез изграждане, развитие и популяризиране на секторни пространства от данни, и реализиране на цифрови услуги, базирани на данни; създаване на условия за научни изследвания, базирани на данни, и за развитие на иновации, основани на данни и техния технологичен трансфер за създаване на нови технологии и продукти.

-Повишаване на сигурността и качеството на публичните услуги, чрез осигуряване на високи нива на киберсигурност и киберзащита и чрез внедряване на иновации, основани на данни;

За да се ускорят темповете на икономическа, цифрова и социална трансформация, логиката на Програмата свързва инвестициите в научни изследвания и иновации с инвестиции в развитието на дигитализация, повишаване на качество и количество на данните, киберсигурност и доверие, и в изграждане на благоприятна цифрова среда във всички сектори – публичен, научен и частен.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Програмата ще се изпълнява от Управляващ орган (УО) в лицето на ГД ЕФК на Министерството на иновациите и растежа и 2 междинни звена – Изпълнителна агенция „Програма за образование“ (ИАПО) и МЕУ. Това ще допринесе за приемственост, тъй като ИАПО е УО на ОПНОИР 2014-2020, където са извървени всички стъпки по създаването на ЦВП и ЦК, които ще са директен бенефициент по Специфична цел 1, Приоритетно направление 1. МЕУ, от друга страна е правопреемник на Държавната агенция за електронно управление (ДАЕУ) и разполага с

необходимия капацитет са създаване на регулаторната стратегическа, организационна и техническа рамка за управление на данни и за тяхната оперативна съвместимост, както и за работа със заинтересованите институции по изграждане на пространства от данни по стратегически сектори и области от обществен, изследователски и бизнес интерес.

УО притежава значителен капацитет като УО на ОПИК 2014-2020 г. и преди е работил посредством междинни звена, което се доказва като ефективен начин за разпределение на усилията и капацитета при изпълнение на обемни като действия и бенефициенти програми. УО на ПНИИДИТ е и УО на ПКИП 2021-2027 г., което ще помогне за по-добра допълняемост и избягване на възможности за дублиращо финансиране.

МИР, към който е УО на ПНИИДИТ е отговорното министерство за разработване на ИСИС-2021-2027 г. - отключващо условие за приемането на Програмата и действията, заложен в нея са обвързани с оперативните цели на Стратегията и с нейните тематични области.

Съгласно националната нормативна рамка средствата за интегрирания териториален подход са в размер на 10%. Информация за начина на прилагане му е включена във водещата програма - Програмата за развитие на регионите 2021-2027 г.

Синергия и допълване с други програми и инструменти

ПКИП 2021-2027 г. ще подкрепя вътрешни за предприятията иновации, докато ПНИИДИТ ще подкрепя сътрудничеството между предприятията, научните организации, висшите училища и другите участници в иновационната екосистема. **Програма Образование 2021-2027 г. (ПО)** - подкрепата по ПНИИДИТ за мобилност между индустрията и изследователски организации и висши училища е насочена главно към пост-докторанти, учени в началото на тяхната кариера и утвърдени учени и е допълваща подкрепата по ПО за проектна докторантура. **Национален план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) и Програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез наука и иновации.** Мерките са насочени към ускоряване на интернационализацията на българската научноизследователска и иновационна система, към установяване и засилване ролята на научноизследователските университети чрез създаване на мрежа помежду им. Разделителната линия е времевият обхват на подкрепата по ПВУ, която ще бъде продължена от ПНИИДИТ. Мерките ще са в синхрон с тези за създаване и развитие на офисите за технологичен трансфер и комерсиализация на резултатите в научноизследователските университети и ще са съобразени с препоръките на СИЦ по отношение на националния модел за технологичен трансфер. В рамките на **Националната програма по фонд „Вътрешна сигурност“ 2021-2027 г.** ще се подкрепят действия, насочени към предотвратяване и борба с киберпрестъпността, както и ефективно управление на рискове и кризи, свързани със сигурността.

ВОДЕЩИ ПРИНИЦИПИ при осъществяването на индикативните дейности са:

- координация и синергия – взаимно допълване и координиране между мерките, финансирани по програмите при споделено управление, Националният план за възстановяване и устойчивост, хоризонталните програми и другите инструменти на Съюза чрез сътрудничество и активен информационен поток между участниците и ефективна система за управление и контрол с цел постигане на максимален синергиен ефект и недопускане на двойно финансиране съгласно приложимото законодателство.
- финансиране, основано на нуждите – избраните операции следва да отговарят на основните предизвикателства пред научноизследователската и иновационната екосистема, идентифицирани в СП, Стратегията на ПНИИДИТ и приложимите стратегически документи на национално ниво; отчитане на регионалните дисбаланси и капацитет за интелигентна специализация на съответния регион;
- Съответствие с приоритетните направления, идентифицирани в ИСИС 2021-2027

- Прилагане на нов механизъм на оценка при процедурите с безвъзмездни средства, където е подходящо, включващ използването на външна експертиза, включително международна, при оценката на проектите;
- Извършване на оценка на изпълнението и оценка на въздействието (performance and impact evaluations) и прилагане на резултатите и научените уроци в програмния цикъл;
- Принцип на партньорство и прозрачност;
- Принцип на равните възможности.

1. Програмна стратегия: основни предизвикателства пред развитието и ответни мерки на политиката

Таблица 1

Цел на политиката или специфична цел на ФСП	Специфична цел или специален приоритет*	Обосновка (обобщение)
<p>1. По-конкурентоспособна и по-интелигентна Европа чрез насърчаване на иновативна и интелигентна икономическа трансформация и регионална свързаност на ИКТ</p>	<p>RSO1.1. Развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на внедряването на модерни технологии</p>	<p>ПНИИДИТ ще подобри продуктивността и резултатите на научноизследователската и иновационната система и нивото на инвестиции в НИРД, съчетано с тяхната по-адекватна и ефективна насоченост. Ще се подобри рамката и средата за провеждане на научни изследвания, иновации и технологичен трансфер. Ще се въведат разнообразни програми и схеми за насърчаване по-интензивно използване на научни знания и експертиза. Ще се преодолеят регионалните дисбаланси чрез устойчиви инвестиции в научноизследователски инфраструктури, предприятия и иновационни клъстери. Ще се провеждат действия за качествено подобряване на уменията и компетенциите на човешкия потенциал за научни изследвания, трансфер на знания и технологии и иновации. ПНИИДИТ ще създаде:</p> <ul style="list-style-type: none"> - подкрепа за устойчивото развитие на ЦВП и ЦК и обекти от НПКНИ чрез финансиране на база оценка на дългосрочни програми и бизнес планове, в т. ч. и регионални дейности; - Развитие на модел на трансфер на технологии и комерсиализация на резултатите от научни изследвания чрез координиране работата на офисите за технологичен трансфер в посока въвеждане на национално валидни правила за управлението на ИС от научните организации и университетите и повишаване на капацитета за привличане на инвестиционни намерения. Те

Цел на политиката или специфична цел на ФСП	Специфична цел или специален приоритет*	Обосновка (обобщение)
		<p>ще бъдат определени на национално ниво на база новия закон за НИИ и препоръките от доклада на СИЦ. - Активно сътрудничество между предприятията и научно-иновационната екосистема чрез ваучери и съвместни иновативни проекти и предоставяне на специализирани услуги; - Ангажиране на бизнеса и академията в дългосрочна визия за съвместна работа в синергия с мерките по ПВУ - Изграждане и развитие на национална научноизследователска и иновационна екосистема посредством регионални услуги и партньорства на подкрепените ЦВП, ЦК и научноизследователските инфраструктури, на Лабораторен комплекс към научно-технологичен парк "София тех парк", подкрепя за изградените регионални иновационни клъстери и финансиране на национална мрежа от европейските цифрови иновационни хъбове; - Развитие на човешкия капитал и интегриране в европейското научноизследователско пространство чрез интерсекторна мобилност. Тези цели ще се реализират чрез БФП и финансови инструменти, разработени на база предварителна оценка на абсорбционния капацитет на регионите.</p>
<p>1. По-конкурентоспособна и по-интелигентна Европа чрез насърчаване на иновативна и интелигентна икономическа трансформация и регионална свързаност на ИКТ</p>	<p>RSO1.2. Усвояване на ползите от цифровизацията за гражданите, дружествата, изследователските организации и публичните органи</p>	<p>Подкрепата по тази цел ще адресира предизвикателствата, свързани с: - Наличието на фрагментирани, неструктурирани и оперативно несъвместими данни в публичния сектор; Нарастващият обем данни на национално ниво, в комбинация с технологичната промяна в начина, по който те се събират, съхраняват, споделят и обработват,</p>

Цел на политиката или специфична цел на ФСП	Специфична цел или специален приоритет*	Обосновка (обобщение)
		<p>представлява двигател за растеж и иновации в обществото. Ще бъде осигурен унифициран достъп до надеждни, налични, сигурни, качествени данни, в съответствие с изискванията на ОРЗД и Акта за управление на данните. - Липса на предпоставки и капацитет за преминаване към управление и икономика, основани на данните; Преминаването към управление и икономика, основани данни, изисква надграждане на досегашните инструменти за откриване, достъпност, оперативна съвместимост и повторна употреба на данните (FAIR Data). Предвидени са мерки за унифициране на достъпа до данните и осигуряване на всички необходими технологични инструменти за създаване, съхранение и споделяне на данни. Преход към "умно" управление ще бъде осъществен чрез внедряване на модели и инструменти за анализ на данни. - Липса на цифрова свързаност на висшите училища, научните организации, публичните институции и бизнеса, и достъп до данни и научни резултати; Фокус в рамките на приоритета е осигуряването на свободен и сигурен достъп на научноизследователските организации, гражданите и бизнеса до качествени данни, като същевременно ще се инвестира в стандарти, средства и инструменти за тяхното повторно използване и осигуряване на сигурност и доверие. Ще бъде фокусирана подкрепа върху споделянето на данни между участниците в екосистемата с цел създаване на добавена стойност и иновация. - Недостатъчна сигурност в киберпространството, вкл. мрежовата и информационна сигурност;</p>

Цел на политиката или специфична цел на ФСП	Специфична цел или специален приоритет*	Обосновка (обобщение)
		<p>Сигурното киберпространство се превръща в двигател за търсенето и използването на ИКТ-базирани продукти и услуги както в публичния, така и в частния сектор. Приоритетът предвижда редица действия за укрепване на капацитет, изграждане на ключова инфраструктура и внедряване на съвременни технологии в областта на киберсигурността. Подкрепата ще се реализира посредством безвъзмездна финансова помощ и е насочена основна към публичните национални институции.</p>
<p>1. По-конкурентоспособна и по-интелигентна Европа чрез насърчаване на иновативна и интелигентна икономическа трансформация и регионална свързаност на ИКТ</p>	<p>RSO1.4. Развитие на уменията за интелигентна специализация, промишлен преход и предприемачество</p>	<p>Развитието на човешките ресурси е ключов аспект на съществуването и развитието на научноизследователската и иновационна система, което изисква осигуряване на подходяща среда за работа и кариерно развитие, подкрепа за интернационализацията на научните резултати, постоянно развитие на специфични секторни умения технологични и цифрови умения и на високотехнологични Т-образни умения (т.нар. трансверсални или пресечни умения, които формират едновременно хоризонтални и вертикални знания), включително що се отнася до работа с данни и инструменти за анализ на данни, изкуствен интелект и др., както и повишаване на осведомеността в областта на киберсигурността. Развитието на умения ще се реализира, отчитайки приоритетите на Стратегията за интелигентна специализация 2021-2027 г. Предизвикателствата пред бизнеса във връзка с бързото навлизане на цифровите технологии и на потребностите от все по-</p>

Цел на политиката или специфична цел на ФСП	Специфична цел или специален приоритет*	Обосновка (обобщение)
		<p>голяма ориентиране към чисти технологии за постигане на кръгова икономика изисква качествено нов тип умения и специализация на персонала. Подкрепата ще се реализира в сътрудничество с научно-изследователските организации и висшите училища и други заинтересовани страни чрез: - Bridge схеми за придобиване на нови дигитални и технологични умения на персонала в бизнеси, чиито позиции за застрашени поради навлизането на дигитални технологии в сътрудничество с научните организации и висшите училища, в това число умения за работа със съвременни технологии за споделяне и анализ на данни; - Развитие на акселераторски програми, които да подпомагат процесите на придобиване на нови умения и компетенции, осигурявайки връзката между потребностите на индустрията и възможностите на научната система; - Подкрепа за индустриите за развитие на академии за умения съвместно с висшите училища и научните организации</p> <p>Подкрепата е допълваща на действията за развитие на човешкия капитал в рамките на СЦ (i). Подкрепата ще се реализира посредством безвъзмездна финансова помощ. Мерките по тази специфична цел нямат директен ефект и резултат пазарна реализация, комерсиализация или нетни печалби за предприятията, но ще допринесат за сътрудничеството на предприятията с участниците в научно-иновационната екосистема.</p>

* Специални приоритети според Регламента относно ЕСФ+

2. Приоритети

Позоваване: член 22, параграф 2 и член 22, параграф 3, буква в) от POP

2.1. Приоритети, различни от техническа помощ

2.1.1. Приоритет: П1. Устойчиво развитие на българската научно-изследователска и иновационна екосистема

2.1.1.1. Специфична цел: RSO1.1. Развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на внедряването на модерни технологии (ЕФРР)

2.1.1.1.1. Интервенции на фондове

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точки i), iii), iv), v), vi) и vii) от POP

Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от POP и член 6 от Регламента за ЕСФ+:

Водещата цел на действията в 1-ия приоритет на програмата е засилване на приноса на приложните научни изследвания и иновациите към високото икономическо и обществено развитие на страната в областите на ИСИС 2021-2027 г, водени от процеса на предприемаческо откриване. Фокусът на действията е върху укрепване на капацитета на научните организации и висшите училища; засилване на сътрудничеството им с индустрията; скъсяване на пътя от научните изследвания до иновациите; внедряване, трансфер на технологии и знания и тяхната пазарна реализация, създаване на условия за интернационализация и повишаване дела на заетите с НИРД в публичния и частния сектор, създаване и споделяне на данни за целите на научни изследвания и иновациите, преодоляване на регионалните дисбаланси чрез подпомагане на бизнеса от по-слабо развитите региони за улеснен достъп до НИРД.

Видовете действия по приоритетните направления са съвместими с принципа „Ненанасяне на значителна вреда и не се очаква да имат значително отрицателно въздействие върху околната среда и ще бъдат с нива на технологична готовност над TRL 2.

Приоритетно направление 1: Устойчиво развитие на националния капацитет за научни изследвания и иновации

Развитие и устойчивост на ЦВП и ЦК, изградени по ОП НОИР (2014-2020 г.).

Ще се подпомогне преминаването им в оперативна фаза, интегрирането им в научноизследователската и иновационна екосистема на страната и увеличаване на приноса им към интелигентната икономическа трансформация. Отправна точка при осигуряване на подкрепата са стратегическите препоръки на JRC за тяхното бъдещо развитие. Финансирането се предоставя на база степента на изпълнението им по ОП НОИР, както и разработени програми за развитие и устойчивост с бизнес планове, които съдържат дългосрочната визия и приоритетите за развитие по отношение на оптималната експлоатация на изграденото оборудване, механизмите за ефективно сътрудничество с бизнеса, установяване на подходящ управленски модел, изграждане на експертен капацитет, привличане и задържане на таланти, изграждане на капацитет за технологичен трансфер, в т.ч. регионални иновационни дейности, управление и защита на интелектуални права, развитие на спин-оф компании и привличане на инвестиции за ранните фази на развитие, планове за управление на риска, за отворен достъп и разпространение на резултатите. С цел развитие на регионалния иновационен капацитет и преодоляване на регионалните дисбаланси на научноизследователската и иновационна екосистема, на ЦВП

и ЦК ще бъде възложено да изпълняват регионални научноизследователски задачи.

Подкрепа за ограничен брой (до 2) инфраструктури от НПКНИ или техни обединения и Лабораторен комплекс към научно-технологичен парк „София Тех Парк“ (СТП) , които отговарят на приоритетните направления на ИСИС 2021-2027 и имат уникален принос по изпълнение на стратегически ангажименти на България по Зелената сделка, синята, нисковъглеродната и кръговата икономика, морските изследвания и имат ясно изразен принос за развитие на слабо развитите райони.

Подкрепа за ограничен брой научноизследователски проекти в тематичните области на ИСИС и целите за устойчиво развитие на ООН, с регионално значение за по-слабо развитите региони. Проектите ще се избират на конкурсен принцип и след анализ на покритието на идентифицираните в ИСИС тематични области на регионален иновационен капацитет и съответното покритие по същите тематични области с наличие на партньори от ЦВП и ЦК. Подкрепата ще обхване изпълнението на научноизследователски проекти с ясен принос към икономическото и цифровото развитие на страната.

Приоритетно направление 2: Стимулиране на международното научно сътрудничество и участието в рамковите програми на ЕС

Повишаване на капацитета и развитие на човешкия капитал чрез международно сътрудничество, специализации в чуждестранни научни организации на учени в различен етап на научната кариера, програма за привличане на учени от чужбина в български научни организации;

Допълващо финансиране за проекти тип Teaming на български организации в хоризонталната част „Разширяване на участието и укрепване на европейското научноизследователско пространство“ и финансиране на проекти, преминали праговете за оценка по „Хоризонт Европа“ – Twinning и ERA Chairs.

Приоритетно направление 3: Трансфер на технологии и знания;

Развитие на модел за трансфер на знания и технологии. Интервенцията има за цел да развие и надгради капацитета на съществуващите офиси за технологичен трансфер към висши училища, научните организации и ЦВП и ЦК, Лабораторен комплекс към НТП СТП чрез национални правила при сътрудничеството с бизнеса, подпомагане участниците в научно-иновационната система в областта на технологичния трансфер и правата за интелектуална собственост, повишаване на културата и на информираността за защита и комерсиализация на ИС. Те ще бъдат определени на база новия закон за НИИ и препоръките от доклада на СИЦ. Тези дейности ще бъдат реализирани посредством определянето на съществуващо звено, което да се ангажира с ясно поставен мандат и цели за постигането на практически и измерими резултати постигнати от екипите по трансфер на технологии в публично финансираните организации и научните инфраструктури.

Иновативни грантове (ваучерна схема) за МСП за насърчаване на сътрудничеството с ЦВП, ЦК, обектите от НПКНИ, Лабораторен комплекс към НТП СТП и други изследователски организации и лаборатории. Основната цел е да насърчи бизнеса за по-широко използване на капацитета на научните организации в процесите на въвеждане на иновативни решения, решаването на различни технологични проблеми на предприятието, в дигитализацията, въвеждането на нови бизнес модели, прототипиране и др.

Схема Smart България

Съвместни проекти на предприятия и екип от научна организация или висше училище, които могат да защитят значителен потенциал за

спечелване на пазарен дял, генериране на икономическо въздействие и износ чрез идеи за изцяло нов продукт, услуга или процес или нова употреба на съществуващи такива, която значително разширява възможностите на компанията. Това е „бърза писта“ за иновации, чрез която партньорството следва да отговори на специфична потребност/възникнала нужда или ниша.

Зелени и цифрови партньорства за интелигентна трансформация

Стратегически проекти, насочени към МСП за повишаване на тяхната конкурентоспособност чрез превръщането на „зелените“ предизвикателства във възможности. Целта е да се създадат условия за устойчиви решения чрез предоставяне на зелени и/или цифрови услуги, създаване на пазарно предимство чрез въвеждането/разработването на „зелени и цифрови“ решения и екоиновации.

Програми за сътрудничество за иновации и трансфер на знания и технологии в областите на европейските вериги за създаване на стойност (European value chains). Съвместни програми между индустрията, МСП и научните организации и висши училища за изграждане на дългосрочно сътрудничество и постигане на значителен напредък и принос към регионалната икономика като например в областта на изграждане на водородни долини. Програмите могат да бъдат два типа – фокусни в конкретни приоритетни области и хоризонтални и са амбициозни планове за сътрудничество между всички участници в иновационната екосистема за дълбока трансформация в секторите на интелигентна специализация с потенциал за системна промяна.

Програми за мобилност между индустрията, изследователски организации и висши училища за допълнително развитие на практическия капацитет и развитие на иновационния и технологичен потенциал на съответното предприятие. Програмите ще насърчават интерсекторната мобилност на учени в предприятията; завръщане на учени от чужбина и привличането им на работа в предприятията.

Развитие на иновационни клъстери. Интервенцията е насочена основно към вече изградени иновационни клъстери, опериращи в тематичните области на ИСИС 2021-2027 г. Има за цел да подкрепи тяхното по-нататъшно развитие, в т.ч. и надграждане на капацитета им за работа с пространства от данни, изградени по Приоритет 2.

Фонд за технологичен трансфер за подкрепа на инвестиции в спин-оф компании, стартиращи високотехнологични предприятия и предприятия, базирани на знанието като част от индустриални старт-ъп системи, превръщане на научни разработки в пазарно приложими продукти и технологии, комерсиализация и управление на интелектуална собственост. Ще се стимулира и процеса на разгръщане и акселерация на стартиращи компании около развити индустрии и клъстери, за високоефективно споделяне на ползите в областта на научните изследвания и иновациите и в полза на икономическото развитие на дадения сектор и регионите в страната.

Приоритетно направление 4 Синергия с програми Хоризонт Европа и Цифрова Европа

Подкрепа за Европейските цифрови иновационни хъбове (ЕЦИХ) чрез допълващо съфинансиране на одобрени от ЕС ЕЦИХ и финансиране на проекти, получили „Печат за високи постижения“. (За конкурсите на Европейския съвет за иновации след 2024 г.)

Участие в Европейските партньорства. Ще се осигури финансиране за участие на български мрежи от предприятия, в т.ч. и в партньорство с изследователски организации и висши училища в покани за набиране на проектни предложения по съответните европейски (институционализирани) партньорства по РП „Хоризонт Европа“, които покриват приоритетните направления на ИСИС 2021-2027.

Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от POP:

Центрове за върхови постижения и центрове за компетентност, научноизследователски организации, висши училища, предприятия, включително, МСП, спин-оф компании и стартиращи компании, иновационни клъстери, офиси за технологичен трансфер, Европейски цифрови и иновационни хъбове, Фонд „Научни изследвания“, Министерство на образованието и науката, Патентно ведомство, София Тех парк, консорциуми, институции и ведомства, работещи в областта на научноизследователската и иновационна дейност, защитата на индустриалната и интелектуалната собственост.

Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от POP и член 6 от Регламента за ЕСФ+

При процеса на подготовка, изпълнение, мониторинг, докладване и оценка на процедурите по СЦ ще се предприемат съответните подходящи мерки за предотвратяване на всякаква дискриминация, основана на пол, расов или етнически произход, религия или вероизповедание, увреждане, възраст или сексуална ориентация. Всички предвидени дейности са насочени към гарантиране на равенството, приобщаването и недискриминацията.

Ще се гарантира и съблюдаване на принципите, заложи в Хартата на основните права на ЕС и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания.

Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от POP

Действията, предвидени на регионално ниво за развитието на научноизследователската и иновационна екосистема включват избор между индикативен набор от дейности, който ще се осъществява на база специфичните нужди за развитие на конкретния район, заложи в интегрираните териториални стратегии. Типовете дейности могат да включват подкрепа за развитие на иновационни клъстери.

Дейностите ще се реализират чрез подхода за Интегрираните териториални инвестиции (ИТИ), съгласно чл. 28 (а) от Регламента за общоприложими разпоредби за периода 2021-2027 г. (POP). Мерките, които ще бъдат подкрепени през инструмента ИТИ следва да бъдат в съответствие с предварително идентифицираните цели и приоритети за развитие в съответните интегрирани териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2 (подход „отдолу-нагоре“), както и с картирането на нуждите от инвестиции в съответните сектори, изготвено

на национално ниво от отговорните за политиката ведомства (подход „отгоре-надолу“). В рамките на изпълнението на интегрирания териториален подход ще бъде подкрепено изпълнението на концепции за ИТИ, представляващи набор от взаимосвързани и допълващи се (интегрирани) проектни идеи, насочени към територии с общи характеристики и/или потенциал за развитие и включващи най-подходящата комбинация от ресурси и мерки, които да бъдат използвани за постигане на конкретна цел или приоритет на местно ниво. Концепциите за ИТИ следва да бъдат изпълнявани от партньорства, включващи широк кръг заинтересовани страни и участници в социално-икономическия живот на конкретната територия. Източниците за финансиране на отделните проекти, включени в концепциите за ИТИ, са разнообразни и включват програми, съфинансирани от ЕФРР, ЕСФ+, КФ, СПРЗСР, финансови инструменти, държавен и общински бюджет, собствени средства и др., като изпълнение на отделните проекти следва да бъде осъществявано по координиран начин.

Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от POP

Заложените действия по Приоритет 1 на ПНИИДИТ ще осигуряват синергия с приоритетите на Стратегията на ЕС за Дунавския регион (EUSDR), и по-специално с целта за „По-интелигентен Дунавски регион“. Мерките по ПНИИДИТ ще имат принос към стълб 3 „Създаване на просперитет на Дунавския регион“ чрез знания и образование и кореспондират на приоритетна област 7 „Развитие на обществото на знанието (изследвания, образование и ИКТ)“, както и по отношение на засилване на сътрудничеството между университетите, изследователските организации и МСП в Дунавския регион.

Предвидените действия в Приоритет 1 на ПНИИДИТ ще допринесат за изпълнение на целите на Общия морски дневен ред за Черно море, чрез подпомагане на икономическото развитие в Североизточен и Югоизточен регион на България, посредством инвестиции и подкрепа на проекти в областта науката и иновациите. По-специално принос ще има към Цел 1 Здрави морски и крайбрежни екосистеми, Приоритет 4 Подкрепа за иновативни морски инфраструктури в Черно море и Цел 2 Конкурентоспособна, иновативна и устойчива синя икономика за Черно море, Приоритет 1 насърчаване на иновативни бизнес модели, на научните изследвания и иновациите, устойчив растеж и работни места.

Регулярно ще се анализират възможностите за засилване на междурегионалното сътрудничество и ще се насърчава обмена на добри практики между бенефициентите от гранични региони. Такива мерки са приложими за ЕЦИХ, които ще си колаборират в пан-европейска мрежа, както и за регионалните иновационни клъстери.

Проектите от типа Teaming и Twinning също осигуряват сътрудничество с научни организации от други държави-членки.

Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от POP

Планира се използването на ФИ, с което да се увеличи размера на инвестициите чрез прилагане на нови модели на финансиране на научните изследвания и иновациите. Важна в тази насока е подкрепата за трансфера на технологии, комерсиализация на резултатите от научни изследвания,

управление на ИС и генериране на приходи.

Опитът в прилагането на ФИ и характера на дейностите, към които са насочени, показват като най-подходящи форми рисковите такива (дялови и квази-дялови инвестиции). Предвижда се възможност за комбинация на ФИ с грант, в т.ч. в рамките на една операция (грант за техническа помощ за ранни разработки (proof-of-concept; minimal viable product), пазарно тестване, подготовка на бизнес план и/или инвестиционен грант).

Същевременно по други мерки се предвижда използването само на грант поради ниската склонност на предприятията към иновации и ползване на банкови заеми и дялово инвестиране.

По данни на Innovation Scoreboard 2022 има спад на иновационните разходи извън НИРД до 62.5 спрямо средните нива за ЕС и на индекса за използването на рисков капитал за стартиране на бизнес и разширяване на дейността с 31.3% до 36.1 спрямо средните нива в ЕС.

2.1.1.1.2. Показатели

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от РОР и член 8 от Регламента за ЕФРР и за КФ

Таблица 2: Показатели за крайния продукт

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Междинна цел (2024 г.)	Целева стойност (2029 г.)
П1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	RCO01	Подпомагани предприятия (в т.ч.: микро-, малки, средни, големи предприятия)	предприятия	39,00	123,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	RCO02	Подпомагани предприятия чрез безвъзмездни средства	предприятия	39,00	88,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	RCO03	Предприятия, получаващи подпомагане чрез финансови инструменти	предприятия	0,00	23,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	RCO05	Подпомагани нови предприятия	предприятия	0,00	12,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	RCO06	Изследователи, работещи в подпомагани научноизследователски съоръжения	годишни ЕПРВ	29,00	143,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	RCO07	Научноизследователски организации, участващи в съвместни проекти за научни изследвания	Научноизследователски организации	48,00	49,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	RCO08	Номинална стойност на оборудването за научни изследвания и иновации	в евро	2 952 025,00	29 520 254,00

П1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	RCO10	Предприятия, които си сътрудничат с научноизследователски организации	предприятия	179,00	614,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO01	Подпомагани предприятия (в т.ч.: микро-, малки, средни, големи предприятия)	предприятия	50,00	413,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO02	Подпомагани предприятия чрез безвъзмездни средства	предприятия	50,00	362,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO03	Предприятия, получаващи подпомагане чрез финансови инструменти	предприятия	0,00	34,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO05	Подпомагани нови предприятия	предприятия	0,00	17,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO06	Изследователи, работещи в подпомагани научноизследователски съоръжения	годишни ЕПРВ	31,00	157,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO07	Научноизследователски организации, участващи в съвместни проекти за научни изследвания	Научноизследователски организации	15,00	20,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO08	Номинална стойност на оборудването за научни изследвания и иновации	в евро	3 758 274,00	37 582 735,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO10	Предприятия, които си сътрудничат с научноизследователски организации	предприятия	588,00	2 035,00

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от РОР

Таблица 3: Показатели за резултатите

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Базова линия или референтна стойност	Референтна година	Целева стойност (2029 г.)	Източник на данните	Коментари
-----------	----------------	------	------------------	---------------	-----------	---------------	--------------------------------------	-------------------	---------------------------	---------------------	-----------

П1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	RCR02	Частни инвестиции, допълващи публичното подпомагане (в т.ч.: безвъзмездни средства, финансови инструменти)	в евро	0,00	2021	3 564 474,00	Фонд на фондовете	
П1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	RCR03	Малки и средни предприятия (МСП), въвеждащи иновация в продукт или процес	предприятия	0,00	2021	81,00	ИСУН	
П1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	RCR06	Подадени заявки за патент	заявки за патент	0,00	2022	15,00	ИСУН	
П1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	RCR08	Публикации от подпомогнати проекти	публикации	0,00	2020	309,00	ИСУН	
П1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	RCR102	Изследователски работни места, създадени в подкрепяните структури	годишни ЕПРВ	0,00	2021	68,00	ИСУН	
П1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	SR 9	Подкрепени МСП от мрежата ЕЦИХ	брой	0	2022	250	ИСУН и ЕЦИХ	
П1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	SR 10	Подкрепени предприятия с Печат за върхови постижения	брой	0	2022	7	ИСУН	
П1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	SR 14	Реализирани програми за мобилност	Брой	0	2022	11	ИСУН	
П1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR02	Частни инвестиции, допълващи публичното подпомагане (в т.ч.: безвъзмездни средства, финансови инструменти)	в евро	0,00	2021	5 346 712,00	Фонд на фондовете	
П1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR03	Малки и средни предприятия (МСП), въвеждащи иновация в продукт или процес	предприятия	0,00	2021	333,00	ИСУН	
П1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR06	Подадени заявки за патент	заявки за патент	0,00	2022	60,00	ИСУН	

П1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR08	Публикации от подпомогнати проекти	публикации	0,00	2020	261,00	ИСУН	
П1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR102	Изследователски работни места, създадени в подкрепяните структури	годишни ЕПРВ	0,00	2021	77,00	ИСУН	
П1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	SR 9	Подкрепени МСП от мрежата ЕЦИХ	брой	0	2022	500	ИСУН и ЕЦИХ	
П1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	SR 10	Подкрепени предприятия с Печат за върхови постижения	брой	0	2022	29	ИСУН	
П1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	SR 14	Реализирани програми за мобилност	Брой	0	2022	47	ИСУН	

2.1.1.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка viii) от POP

Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
П1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	004. Инвестиции в дълготрайни активи, включително научноизследователски инфраструктури, на публични изследователски центрове и висши учебни заведения, пряко свързани с научноизследователски и иновационни дейности	15 443 816,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	008. Инвестиции в нематериални активи на публични изследователски центрове и висши учебни заведения, пряко свързани с научноизследователски и иновационни дейности	4 168 984,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	010. Научноизследователски и иновационни дейности в МСП, включително изграждане на мрежи	8 333 333,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	012. Научноизследователски и иновационни дейности в публични научноизследователски центрове, висши учебни заведения и специализирани експертни центрове, включително изграждане на мрежи (индустриални научни изследвания, експериментално развитие, проучвания за установяване на осъществимост)	51 876 150,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	013. Цифровизация на МСП (включително електронна търговия, електронен бизнес и бизнес процеси в мрежа, центрове за цифрови иновации, „живи лаборатории“, интернет предприемачи и нови ИКТ	13 450 000,00

				предприятия, B2B)	
П1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	024. Специализирани услуги на МСП и групи от МСП (включително услуги за управление, маркетинг и проектиране)	3 690 000,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	026. Подкрепа за иновационни клъстери, включително между предприятия, научноизследователски организации и публични органи и бизнес мрежи, които са от полза предимно за МСП	3 416 667,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	028. Трансфер на технологии и сътрудничество между предприятията, изследователските центрове и сектора на висшето образование	46 456 611,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	029. Научноизследователски и иновационни процеси, трансфер на технологии и сътрудничество между предприятия с акцент върху икономика с ниски емисии на въглероден диоксид, устойчивост и адаптиране към изменението на климата	3 333 333,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	030. Научноизследователски и иновационни процеси, трансфер на технологии и сътрудничество между предприятия с акцент върху кръговата икономика	4 250 000,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	004. Инвестиции в дълготрайни активи, включително научноизследователски инфраструктури, на публични изследователски центрове и висши учебни заведения, пряко свързани с научноизследователски и иновационни дейности	26 863 627,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	008. Инвестиции в нематериални активи на публични изследователски центрове и висши учебни заведения, пряко свързани с научноизследователски и иновационни дейности	6 407 876,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	010. Научноизследователски и иновационни дейности в МСП, включително изграждане на мрежи	41 666 667,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	012. Научноизследователски и иновационни дейности в публични научноизследователски центрове, висши учебни заведения и специализирани експертни центрове, включително изграждане на мрежи (индустриални научни изследвания, експериментално развитие, проучвания за установяване на осъществимост)	95 725 538,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	013. Цифровизация на МСП (включително електронна търговия, електронен бизнес и бизнес процеси в мрежа, центрове за цифрови иновации, „живи лаборатории“, интернет предприемачи и нови ИКТ предприятия, B2B)	42 550 000,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	024. Специализирани услуги на МСП и групи от МСП (включително услуги за управление, маркетинг и проектиране)	16 810 000,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	026. Подкрепа за иновационни клъстери, включително между предприятия, научноизследователски организации и публични органи и бизнес мрежи, които са от полза предимно за МСП	17 083 333,00

П1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	028. Трансфер на технологии и сътрудничество между предприятията, изследователските центрове и сектора на висшето образование	141 305 329,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	029. Научноизследователски и иновационни процеси, трансфер на технологии и сътрудничество между предприятия с акцент върху икономика с ниски емисии на въглероден диоксид, устойчивост и адаптиране към изменението на климата	16 666 667,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	030. Научноизследователски и иновационни процеси, трансфер на технологии и сътрудничество между предприятия с акцент върху кръговата икономика	21 250 000,00
П1	RSO1.1	Общо			580 747 931,00

Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
П1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	01. Безвъзмездни средства	135 618 894,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	02. Подпомагане чрез финансови инструменти: капиталови и квазикапиталови средства	15 666 000,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	05. Подпомагане чрез финансови инструменти: безвъзмездни средства в рамките на финансов инструмент	3 134 000,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	01. Безвъзмездни средства	398 129 037,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	02. Подпомагане чрез финансови инструменти: капиталови и квазикапиталови средства	23 500 000,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	05. Подпомагане чрез финансови инструменти: безвъзмездни средства в рамките на финансов инструмент	4 700 000,00
П1	RSO1.1	Общо			580 747 931,00

Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
П1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	08. ИТИ — Други видове целеви територии	14 404 833,00

П1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	33. Друг подходи — Без целеви територии	140 014 061,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	08. ИТИ — Други видове целеви територии	72 024 167,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	33. Друг подходи — Без целеви територии	354 304 870,00
П1	RSO1.1	Общо			580 747 931,00

Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
-----------	----------------	------	------------------	-----	---------------

Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
П1	RSO1.1	ЕФРР	Преход	03. Полово неутрално	154 418 894,00
П1	RSO1.1	ЕФРР	По-слабо развити региони	03. Полово неутрално	426 329 037,00
П1	RSO1.1	Общо			580 747 931,00

* По принцип 40 % за ЕСФ+ допринасят за проследяването на равенството между половете. 100 % се прилагат, когато държавата членка избере да използва член 6 от Регламента за ЕСФ+

2.1.1.1. Специфична цел: RSO1.4. Развитие на уменията за интелигентна специализация, промишлен преход и предприемачество (ЕФРР)

2.1.1.1.1. Интервенции на фондове

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точки i), iii), iv), v), vi) и vii) от РОР

Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от РОР и член 6 от Регламента за ЕСФ+:

Основна цел на действията е развитието на човешкия капитал и на такива знания, умения и компетентности в предприятията, липсата на които биха довели до загуба на персонал, поради дигиталната и зелена трансформация на икономиката. развитието на адекватни умения и компетентности в областите на интелигентна специализация ще се реализира съвместно с и чрез използването на потенциала на научноизследователската екосистема в Европа. Една от основните цели на действията ще е да се преодолеят несъответствията между уменията, от които България се нуждае, и тези, с които разполага: в много области се усеща недостиг в някои висококвалифицирани професии, както във връзка с квалификациите, така и по отношение на качеството на съответните умения съгласно доклада на ЕК " Skills for Smart Industrial Specialisation and Digital Transformation" от 2019 г.

Видовете действия са оценени като съвместими с принципа „Ненанасяне на значителна вреда“, тъй като не се очаква да имат значително отрицателно въздействие върху околната среда поради тяхното естество.

Специализирано/секторно знание по отделните тематични направления на ИСИС- тематично обвързани знания и умения, които подпомагат пълноценното участие в иновационния цикъл, трансфера на технологии и пазарната реализация в съответните области. Акцент се поставя върху уменията и знанията, свързани със създаване, управление и анализ на данни, както и такива, необходими за зеления преход в допълнение с инвестициите в умения и знания в регионите, попадащи в обхвата на Фонда за справедлив преход и синята трансформация на икономиката, както и всички специфични умения, свързани с прехода и развитието на новите технологии в сектори, като селско стопанство и храни, здравеопазване, чисти технологии, мехатроника и ИКТ и др.

Подкрепата ще се реализира в сътрудничество с научно-изследователските организации и висшите училища в Европа чрез:

-Схеми за придобиване на нови , в т.ч. и специфични дигитални и технологични умения, на персонала в бизнеси, чиито позиции могат да бъдат застрашени поради навлизането на новите технологии и компетентности, подкрепа за индустриите за развитие на академии за умения съвместно с висшите училища и научните организации, развитие на акселераторски програми в регионите. Тези умения ще бъдат развивани в приоритетните направления на ИСИС 2021-2027 г.

Ще се приложи координиран подход, ръководен от предприятията на регионално ниво за съвместно разработване и апробиране на новаторски и алтернативни модели за обучение на специалисти за висококачествени работни места. Ще се създадат и активират различни инструменти, за да се стимулира откритието и експериментирането, базирано на предприемаческото знание. Планира се да бъдат организирани регионални хакатони в рамките на които да се идентифицират кои пазарни нужди и потребности от специализирани обучения и придобиване на умения за региона да се адресират и след това да се проектират решения, насочени към конкретни проблеми, както и проблеми, свързани с пазарните потребности. Това е

заложено в ИСИС 2021-2027 г.

Чрез действията по специфичната цел ще се стимулира адаптираното придобиване и повишаване на компетенции, знания и умения съобразно с нуждите на българската икономика и прехода към по-иновативни индустрии.

Също така се планира засилване на практиките на процеса на предприемаческо откритие в регионален план чрез увеличаване на ангажираността по отношение поэтапното откриване и експериментирание в регионите, насърчаване на създаването на платформи, които ефективно да работят като „пространства“ за създаване, експериментирание и тестване на идеи и проекти, ръководени от предприемачи и съвместно проектирани от съответните заинтересовани страни.

Предвидените инвестиции са в координация и допълване с действията, свързани с развитието на капацитета на висшите училища, заложен в Програма „Образование“. ПО ще подкрепя обучение на преподаватели за повишаване на проектната компетентност и въвеждане на образователни програми за насърчаване предприемачеството на студентите, за умения, пряко свързани с потребностите на студенти и докторанти за реализация на пазара на труда и преподавателската дейност на академичния състав. ПНИИДИТ ще се допълва и с действията за основни дигитални умения по Програма Развитие на човешките ресурси и подкрепата за дигитални умения и изграждане на национална онлайн обучителна платформа за възрастни в рамките на Националния план за възстановяване и развитие.

ПНИИДИТ цели повишаване на силно специфични и секторни компетенции и умения на служителите в предприятията, които да спомагат за въвеждането на нови технологии и системи за производство или управление в предприятията. Също така ще насърчава предприятията в сътрудничество с научноизследователските институции за създават постоянни мостови връзки, за да привличат и задържат човешкия капитал.

Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от POP:

научни организации и висши училища, МСП, предприемачески организации, иновационни клъстери, София Тех Парк, Европейски цифрови и иновационни хъбове, офиси и звена за технологичен трансфер, консорциуми, институции и ведомства, работещи в областта на научноизследователската и иновационна дейност.

Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от POP и член 6 от Регламента за ЕСФ+

При процеса на подготовка, изпълнение, мониторинг, докладване и оценка на процедурите по СЦ ще се предприемат съответните подходящи мерки за предотвратяване на всякаква дискриминация, основана на пол, расов или етнически произход, религия или вероизповедание, увреждане, възраст или сексуална ориентация. Всички предвидени дейности по процедури по СЦ са насочени към гарантиране на равенството, приобщаването и недискриминацията. Ще се гарантира и съблюдаване на принципите, заложен в Хартата на основните права на ЕС и

Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания.

Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от POP

Действията ще бъдат реализирани чрез централизирани процедури на национално ниво. Ползите и резултатите са за развитието както на националната, така и на регионалните научноизследователски и иновационни екосистеми.

Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от POP

Заложените действия ще имат принос към приоритетите на Стратегията на ЕС за Дунавския регион (EUSDR) и по-специално към приоритетни направления 7 "Общество на знанието", 8 "Конкурентоспособност на предприятията" и 9 "Хора и умения". Заложените действия за развитие на умения в предприятията за интелигентна специализация чрез различни видове схеми ще се базират на добри практики от други европейски региони, чийто опит може да бъде използван при развитието на съвместните академии за придобиване на силно специализирани умения.

Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от POP

По специфична цел 1.4 не се предвижда използването на финансови инструменти. Насочеността на мярката е към развитие на конкурентоспособността на предприятията чрез възможността да имат квалифициран човешки потенциал, притежаващ специфични умения и знания, отговарящи на съвременните предизвикателства. Формата на подкрепа отразява необходимостта от прилагане и на процесите на предприемаческо откривателство при изграждане на умения, както и идентифициране на нуждите от обучение за ефективно използване на модерни технологии, действия за стимулиране сътрудничество и партньорство на национално и международно ниво. Ползите от интервенцията за предприятията са с подчертано средносрочен и дългосрочен ефект и в този смисъл не се очаква да носи непосредствено увеличение на оборотите им и реализираните печалби. Поради тази причина е избрана интервенция с безвъзмездни средства, която да спомогне за подобряване на бизнес климата в страна и въвеждане на нови практики за правене на бизнес в сътрудничество с висшите училища и научните организации чрез създаването на култура на подобни инвестиции .

2.1.1.1.2. Показатели

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от POP и член 8 от Регламента за ЕФРР и за КФ

Таблица 2: Показатели за крайния продукт

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Междинна цел (2024 г.)	Целева стойност (2029 г.)
П1	RSO1.4	ЕФРР	Преход	RCO101	МСП, които инвестират в умения за интелигентна специализация, промишлен преход и предприемачество	предприятия	12,00	78,00
П1	RSO1.4	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO101	МСП, които инвестират в умения за интелигентна специализация, промишлен преход и предприемачество	предприятия	7,00	49,00

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от POP

Таблица 3: Показатели за резултатите

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Базова линия или референтна стойност	Референтна година	Целева стойност (2029 г.)	Източник на данните	Коментари
П1	RSO1.4	ЕФРР	Преход	RCR98	Служители на МСП, преминали обучение за умения за интелигентна специализация, промишлен преход и предприемачество (по видове умения: технически, управленски, предприемачески, екологични, други)	участници	0,00	2020	382,00	ИСУН	
П1	RSO1.4	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR98	Служители на МСП, преминали обучение за умения за интелигентна специализация, промишлен преход и предприемачество (по видове умения: технически, управленски, предприемачески, екологични, други)	участници	0,00	2020	1 810,00	ИСУН	

2.1.1.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка viii) от POP

Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
П1	RSO1.4	ЕФРР	Преход	023. Развитие на умения за интелигентна специализация, промишлен преход, предприемачество и приспособимост на предприятията към промените	2 567 436,00
П1	RSO1.4	ЕФРР	По-слабо развити региони	023. Развитие на умения за интелигентна специализация, промишлен преход, предприемачество и приспособимост на предприятията към промените	14 432 564,00
П1	RSO1.4	Общо			17 000 000,00

Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
П1	RSO1.4	ЕФРР	Преход	01. Безвъзмездни средства	2 567 436,00
П1	RSO1.4	ЕФРР	По-слабо развити региони	01. Безвъзмездни средства	14 432 564,00
П1	RSO1.4	Общо			17 000 000,00

Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
П1	RSO1.4	ЕФРР	Преход	33. Друг подходи — Без целеви територии	2 567 436,00
П1	RSO1.4	ЕФРР	По-слабо развити региони	33. Друг подходи — Без целеви територии	14 432 564,00
П1	RSO1.4	Общо			17 000 000,00

Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
-----------	----------------	------	------------------	-----	---------------

Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
П1	RSO1.4	ЕФРР	Преход	03. Полово неутрално	2 567 436,00
П1	RSO1.4	ЕФРР	По-слабо развити региони	03. Полово неутрално	14 432 564,00
П1	RSO1.4	Общо			17 000 000,00

* По принцип 40 % за ЕСФ+ допринасят за проследяването на равенството между половете. 100 % се прилагат, когато държавата членка избере да използва член 6 от Регламента за ЕСФ+

2.1.1. Приоритет: П2. Цифрова трансформация на публичния сектор

2.1.1.1. Специфична цел: RSO1.2. Усвояване на ползите от цифровизацията за гражданите, дружествата, изследователските организации и публичните органи (ЕФРР)

2.1.1.1.1. Интервенции на фондове

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точки i), iii), iv), v), vi) и vii) от POP

Свързаните типове действия — член 22, параграф 3, буква г), точка i) от POP и член 6 от Регламента за ЕСФ+:

Създаването в публичния, частния, научния и неправителствения сектор данни се затвърждават като ключов капитал за развитието на обществото. Те се превръщат в гръбнака на парадигмата за управление и икономика, базирани на данни, и като основа за взимането на информирани решения във всяка една сфера на обществения живот. Данните са неизменна част както от научните изследвания, така и от създаването на иновативни услуги и продукти, които насърчават допълнителни инвестиции, създават работни места, повишават качеството на живот, подпомагат опазването на околната среда и повишават ресурсната ефективност.

В отделните групи дейности, където е подходящо, ще бъдат взети предвид потенциалът и нуждите за научноизследователската и иновационната дейност, напр. свързани с големи данни, отворен достъп, киберсигурност и т.н. С цел подобряване на взаимовръзките с вече финансирани проекти, включително със създадените по ОПНОИР ЦВП и ЦК, някои от които са специализирани в областта на ИТ и големите данни, при определяне на условията за изпълнение на определени интервенции в Приоритет 2 ще бъдат използвани, както изградената научноизследователска инфраструктура (вкл. в областта на данните, изкуствения интелект, суперкомпютърните и квантовите технологии), така и резултатите от изпълнението на научните програми и създадения научен потенциал в центровете.

Видовете действия по приоритетните направления са оценени като съвместими с принципа „Ненанасяне на значителна вреда“, тъй като не се очаква да имат значително отрицателно въздействие върху околната среда поради тяхното естество.

Приоритетно направление 1: Данните като ключов капитал на обществото

Реализирането на управление, базирано на данни и на преход към икономика на знанието, основано на данните, обхваща следните действия за подкрепа:

D1: Изграждане на стратегическа, организационна и техническа рамка за управление и за оперативна съвместимост на данните

Тази интервенция обхваща дейности, свързани с предварителен анализ и подготовка на стратегическите насоки, координационните механизми, нормативните и процесни правила, и техническите изисквания, съставляващи рамката за управление на екосистемата от публични и частни данни и на работата с тях. Тя ще съответства на ЕСД и ще отговаря на изискванията на хоризонталното законодателство на национално и европейско ниво. В обхвата на Рамката ще бъдат всички процеси на създаване, съхранение, организация, управление, споделяне и обмен, анализ, извличане на

знание и създаване на стойност от данни.

D2: Изграждане, укрепване и развитие на капацитет в областта на данните

Интервенцията има за цел изграждане на капацитет на организациите от публичния сектор за работа, управление и анализ на данни, в т.ч. тези, отговарящи за функционирането на секторни пространства на данни, и за обезпечаване работата на компетентните органи и другите организации съгласно Акта за управление на данните (Регламент (ЕС) 2022/868).

D3: Изграждане на пространства на данни по стратегически сектори и области от обществен интерес, на технологични средства и решения за тяхното управление и функциониране, създаване и внедряване на инфраструктура за данни и за цифрови услуги, базирани на данни

Интервенцията цели реализирането на национално ниво на европейската политика за изграждане на секторни пространства на данни, в това число повишаване на капацитета за създаване на данни чрез технически средства. Процесът ще започне с приоритетни пространства, определени като резултат от изпълнението на интервенция D1. Дейностите по тази интервенция са обвързани със стратегическата, нормативната и техническата рамка, изготвена в рамките на интервенция D1. С цел улесняване създаването на иновации и развитието на научна и развойна дейност, в рамките на това действие ще бъде подкрепено и организирането на пространство за отворена наука и научни резултати, в което ще бъдат интегрирани и данните в областта на научната дейност и висшето образование.

D4: Разработване на единна уеб-базирана платформа (one stop-shop) за достъп до данни и инструментариум за работа с тях в рамките на национална екосистема за данни

Платформата ще осигурява централизиран, оторизиран и автоматизиран слой на достъп до данни от съществуващи и изградени в рамките на интервенция D3 информационни системи на първичните източници на публични данни. Тя ще предоставя, също така, посредничество (intermediation) при споделяне на данни, както и функционалности за работа с чувствителни данни и инструменти за анализ.

D5: Пилотно проектиране и внедряване на решения за обработка на данни и извличане на знание, включително модели, продукти и услуги чрез нови технологии и изкуствен интелект в публичния сектор

Интервенцията цели реализирането на решения и услуги, използващи изградените пространства от данни с фокус върху създаване на иновации и добавена стойност, както и създаване на по-добри политики, основани на данни чрез софтуерни модели за анализ. Ще се насърчава създаването на инструменти за анализ и работа с данни, консолидирани в пространство в рамките на действие D3, за научна, образователна и иновационна дейност. По този начин ще се подобрят възможностите за формиране на политики и взимане на управленски решения във връзка с образование, научна и развойна дейност и иновации.

D6: Развитие на трансгранични услуги за използване и споделяне на данни и интеграция с облачни инфраструктури на европейско ниво, както и предоставяне на трансгранични цифрови услуги, базирани на оперативно съвместими данни

Целта на интервенцията е да се намалят бариерите, причинени от т.нар. „локализация на данни“. Ще се подпомага развитието на механизми и средства за улесняване на трансграничното използване, превод и споделяне на данни, в съответствие с изискванията на европейското законодателство и инициативите на европейско ниво.

D7: Стратегически комуникации, разпространение, повишаване на осведомеността и изграждане на доверие чрез популяризиране на възможностите, нормативната рамка и потенциала за създаване и използване на данните с цел по-добро управление и за създаване на

добавена стойност за икономиката и обществото, включително чрез събития, семинари, обучения и хакатони.

Приоритетно направление 2: Киберсигурност

С предвидените действия се цели да се подобри националният капацитет в киберсигурността и да се адаптират компетентните органи към постоянно променящите се рискове и заплахи.

Действията обхващат редица действия за допълване и доизграждане на националната екосистема за киберсигурност чрез надграждане на съществуващите структури и при съобразяване на очакваните нормативни промени.

CS1: Изграждане на национална система за киберсигурност.

Надграждане на съществуващи и изграждане на нови елементи от цялостната екосистема на киберсигурността - интегриран център за оперативно наблюдение на събития, системи, които събират, обработват и обогатяват оперативна техническа информация от наблюдение на националното киберпространство и платформа за симулация на комплексни дейности по кибератака и защита (Cyber Range)

CS2: Насърчаване и повишаване на доверието и сътрудничеството между партньорите в областта на киберсигурността на национално ниво.

Тази интервенция цели развитието на партньорска мрежа от публични и частни организации за колективна реакция при кибератаки включително и Етичен кодекс за киберсигурност. Ще се финансира въвеждане и контрол съгласно Европейския механизъм за прилагане на европейските схеми за сертифициране в областта на киберсигурността съгласно Акта за киберсигурност на ЕС (Регламент (ЕС) 2019/881), като начин за изграждане на взаимно доверие;

CS3: Укрепване на капацитета на Национални компетентни органи (НКО) и секторните екипи за реагиране при инциденти с компютърната сигурност към тях (СЕРИКС).

Дейностите по тази интервенция включват изграждане и укрепване на капацитета на НКО и СЕРИКС за постигане на високо ниво на киберсигурност в критичните сектори, като се съобразява с предстоящата Директива МИС 2.

CS4: Изграждане на киберсигурна среда за уязвими обществени и бизнес организации.

Интервенцията предвижда мерки за развитие на киберсигурността в уязвими обществени и бизнес организации, като например създаване на ефективна система за оценка на кибер-рисковете в организациите и информационни кампании, събития и инициативи, насочени към повишаване на кибер-хигиената в цифровата икономика и цифровото общество.

CS5: Изграждане на система за киберзащита на споделените информационни ресурси.

Интервенцията предвижда финансиране на мерки за изграждане на защитено споделено информационно пространство на електронното управление (ЗСИПЕУ), което да гарантира централизирано интелигентно управление на информационни и комуникационни ресурси в държавната администрация и електронното управление.

CS6: Повишаване на мрежовата и информационна сигурност (МИС) в инфраструктура на компетентни органи с цел защита на публичните услуги.

Интервенцията цели повишаване на нивата на МИС във ведомства с критични за националната сигурност системи, база данни и регистри, както и работа с тях, като напр. Министерство на вътрешните работи.

Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от POP:

Структури на държавната администрация на всички нива и нейните служители, в т.ч. МОН, НАОА, НАЦИД; представители на местната власт; НПО; научни организации; граждани; юридически лица, компетентни органи, работещи в областта на данните.

Действия за гарантиране на равенство, приобщаване и недискриминация — член 22, параграф 3, буква г), точка iv) от POP и член 6 от Регламента за ЕСФ+

В процеса на планиране, подготовка, изпълнение, мониторинг, докладване и оценка на процедурите по СЦ ще се предприемат и спазват съответните мерки за гарантиране на равенството, приобщаване и недопускане на дискриминация, основана на пол, расов или етнически произход, религия или вероизповедание, увреждане, възраст или сексуална ориентация. Всички предвидени дейности по Приоритета са насочени към ограничаване и преодоляване на неравенството, изолацията и дискриминацията, и към спазване на принципите, заложи в Хартата на основните права на ЕС и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ), съгласно Насоките за прилагането им.

Посочване на специфичните целеви територии, включително планирано използване на териториални инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка v) от POP

По Приоритетно направление 2 не се предвижда прилагането на интегрирани териториални инвестиции, тъй като конструкцията на мерките не отговаря на характеристиките на интегрирана териториална инвестиция. Действията ще бъдат реализирани чрез централизирани процедури на национално ниво. Резултатите от реализацията на действията по Приоритета и ефектите от тях се отнасят за територията на цялата страна. Политиката за електронно управление, данни и киберсигурност има хоризонтален характер и допринася за развитието на всички райони в страната.

Междурегионални трансгранични и транснационални действия — член 22, параграф 3, буква г), точка vi) от POP

С подкрепа по ПНИИДИТ се предвижда „привързване“ към облачните инфраструктури на европейско ниво, като например GAIA-X, GEANT и други, които осигуряват мрежа за данни за научноизследователската и образователна общност и свързват националните изследователски и образователни мрежи в цяла Европа и имат и регионално значение. Изпълнението на мерките ще допринесе за постигането на Цел 2 Конкуrentоспособна, иновативна, устойчива синя икономика за Черно море, Приоритет 2 Подкрепа за транспортната и дигитална свързаност на Черно море. Заложените действия кореспондират на Приоритетна област 10 от Стратегията на ЕС за Дунавския регион (EUSDR) и ако е приложимо, може да имат принос към развитието ѝ.

Планирано използване на финансовите инструменти — член 22, параграф 3, буква г), точка vii) от POP

Действията по този приоритет са предвидени за структури на държавната администрация на всички нива от изпълнителната власт, органи на местната власт и публични институции, поради което те са изцяло в обществена полза, не генерират приходи и не са подходящи за използване на финансови инструменти. Съгласно резултатите от предварителната оценка за прилагане на финансови инструменти по Програмата не е идентифицирана необходимост от прилагане на финансови инструменти по Приоритет 2 на Програмата.

2.1.1.1.2. Показатели

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от POP и член 8 от Регламента за ЕФРР и за КФ

Таблица 2: Показатели за крайния продукт

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Междинна цел (2024 г.)	Целева стойност (2029 г.)
П2	RSO1.2	ЕФРР	Преход	RCO13	Стойност на цифрови услуги, продукти и процеси, разработени за предприятия	в евро	5 500 000,00	17 500 000,00
П2	RSO1.2	ЕФРР	Преход	RCO14	Публични институции, получаващи подпомагане за разработване на цифрови услуги, продукти и процеси	държавни институции	0,00	9,00
П2	RSO1.2	ЕФРР	Преход	SO06	Изградени пространства на данни по приоритетните области	Брой	1,00	9,00
П2	RSO1.2	ЕФРР	Преход	SO07	Потребители на данни през единна платформа за	Брой	0,00	500,00

					управление и достъп до данни, в това число организации, бизнес и институции				
П2	RSO1.2	ЕФРР	Преход	SO08	Действащи национални компетентни органи и секторните екипи за реагиране при инциденти с компютърната сигурност към тях	Брой	4,00	12,00	
П2	RSO1.2	ЕФРР	Преход	SO09	Стойност на цифрови услуги, продукти и процеси, разработени за публични власти, граждани и академични институции	в евро	5 387 641,00	10 775 283,00	
П2	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO13	Стойност на цифрови услуги, продукти и процеси, разработени за предприятия	в евро	0,00	10 000 000,00	
П2	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCO14	Публични институции, получаващи подпомагане за разработване на цифрови услуги, продукти и процеси	държавни институции	0,00	18,00	
П2	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	SO07	Потребители на данни през единна платформа за управление и достъп до данни, в това число организации, бизнес и институции	Брой	0,00	500,00	
П2	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	SO09	Стойност на цифрови услуги, продукти и процеси, разработени за публични власти, граждани и академични институции	в евро	0,00	86 369 420,00	

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от POP

Таблица 3: Показатели за резултатите

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Базова линия или референтна стойност	Референтна година	Целева стойност (2029 г.)	Източник на данните	Коментари
П2	RSO1.2	ЕФРР	Преход	RCR11	Потребители на нови и усъвършенствани обществени цифрови услуги, продукти и процеси	потребители/година	0,00	2020	100 000,00	ЕПДЕАУ	
П2	RSO1.2	ЕФРР	Преход	SR 15	Нива на електронно споделяне на данни	процент	23	2020	34	DESI	

П2	RSO1.2	ЕФРР	Преход	SR 16	Дял на свободно достъпни данни	процент	57	2020	66	DESI	
П2	RSO1.2	ЕФРР	Преход	SR 19	Участници в партньорската мрежа за сътрудничество в областта на киберсигурността и в обмена на информация във връзка с регистрирани заплахи и атаки	брой	0	2020	5	Национален орган в областта на киберсигурността и МЕУ	
П2	RSO1.2	ЕФРР	Преход	SR 20	Брой публични организации, обхванати от системата за киберсигурност	Брой	0	2020	25	МЕУ и ИСУН	
П2	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	RCR11	Потребители на нови и усъвършенствани обществени цифрови услуги, продукти и процеси	потребители/година	0,00	2020	100 000,00	ЕПДЕАУ	
П2	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	SR 19	Участници в партньорската мрежа за сътрудничество в областта на киберсигурността и в обмена на информация във връзка с регистрирани заплахи и атаки	брой	0	2020	5	Национален орган в областта на киберсигурността и МЕУ	
П2	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	SR 20	Брой публични организации, обхванати от системата за киберсигурност	Брой	0	2020	25	МЕУ и ИСУН	

2.1.1.1.3. Ориентирувчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията

Позоваване: член 22, параграф 3, буква г), точка viii) от POP

Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
П2	RSO1.2	ЕФРР	Преход	017. ИКТ решения на държавното управление, електронни услуги, приложения, отговарящи на критериите за намаляване на емисиите на парникови газове или за енергийна ефективност	22 271 013,00
П2	RSO1.2	ЕФРР	Преход	037. ИКТ: Други видове ИКТ инфраструктура (включително големи компютърни ресурси/оборудване, центрове за данни, датчици и друго безжично оборудване), които отговарят на критериите за намаляване на въглеродните емисии и за енергийна ефективност	22 155 161,00
П2	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	017. ИКТ решения на държавното управление, електронни услуги, приложения, отговарящи на критериите за намаляване на емисиите на парникови газове или за енергийна ефективност	111 347 559,00
П2	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	037. ИКТ: Други видове ИКТ инфраструктура (включително големи компютърни ресурси/оборудване, центрове за данни, датчици и друго безжично оборудване), които отговарят на критериите за намаляване на въглеродните емисии и за енергийна ефективност	110 768 336,00
П2	RSO1.2	Общо			266 542 069,00

Таблица 5: Измерение 2 — Форма на финансиране

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
П2	RSO1.2	ЕФРР	Преход	01. Безвъзмездни средства	44 426 174,00
П2	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	01. Безвъзмездни средства	222 115 895,00
П2	RSO1.2	Общо			266 542 069,00

Таблица 6: Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
П2	RSO1.2	ЕФРР	Преход	33. Друг подходи — Без целеви територии	44 426 174,00
П2	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	33. Друг подходи — Без целеви територии	222 115 895,00

П2	RSO1.2	Общо			266 542 069,00
----	--------	------	--	--	----------------

Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
-----------	----------------	------	------------------	-----	---------------

Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП

Приоритет	Специфична цел	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
П2	RSO1.2	ЕФРР	Преход	03. Полово неутрално	44 426 174,00
П2	RSO1.2	ЕФРР	По-слабо развити региони	03. Полово неутрално	222 115 895,00
П2	RSO1.2	Общо			266 542 069,00

* По принцип 40 % за ЕСФ+ допринасят за проследяването на равенството между половете. 100 % се прилагат, когато държавата членка избере да използва член 6 от Регламента за ЕСФ+

2.2. Приоритети за техническа помощ

2.2.1. Приоритет за техническа помощ съгласно член 36, параграф 4 от POP: ПЗ. Техническа помощ

Позоваване: член 22, параграф 3, буква д) от POP

2.2.1.1. Интервенция на фондовете

Съответните видове действия — член 22, параграф 3, буква д), точка i) от POP

За успешното изпълнение на Техническата помощ през периода 2021 – 2027 ще се ползва натрупаният опит и добрите практики и подходи в програмирането, изпълнението, наблюдението, контрола и оценката през програмен период 2014 – 2020. Подкрепата в рамките на оста за Техническа помощ стъпва върху идентифицираните специфични нужди за изграждане на капацитет на Управляващия орган, Междинните звена и потенциалните бенефициенти.

По отношение на хоризонталните и междусекторни обучения като държавни помощи, одит, обществени поръчки, предотвратяването и разкриването на измами, корупция и конфликти на интереси, в съответствие с посоченото в раздел 9, точка 3 от Споразумението за партньорство с България, дейностите ще се реализират по Програма Техническа помощ.

По време на изпълнението на Програмата Управляващият орган ще насърчи стратегическото използване на обществените поръчки в подкрепа на целите на политиката (включително усилия за професионализация за справяне с пропуските в капацитета). Бенефициентите трябва да бъдат насърчавани да използват повече критерии, свързани с качеството и икономическата ефективност и изгода. Когато е осъществимо, екологичните (напр. критерии за екологични обществени поръчки) и социални съображения, както и стимулите за иновации, следва да бъдат включени в процедурите за обществени поръчки.

Основните направления за постигане на заложените цели са:

1. Повишаване на капацитета на УО и междинните звена, свързан с планирането, управлението, изпълнението, наблюдението и контрола на ПНИИДИТ, в т. ч

· Финансиране на разходите за възнаграждения, включително допълнителни възнаграждения за постигнати резултати за служители от УО и междинните звена, изпълняващи функции по планирането, управлението, изпълнението, наблюдението, оценката, осигуряването на информация и публичност и контрол на ПНИИДИТ, в т.ч. свързаните с тях осигурителни вноски и други дължими според действащото национално законодателство доплащания;

· Провеждане на участие в обучения, семинари, работни посещения, обмен на опит и добри практики и др. (присъствени и дистанционни/онлайн) за служителите в УО и междинните звена, за да се осигури и поддържа високо ниво на компетентност, в съответните области, обхванати от Програмата;

· Провеждане на специализирани обучения, свързани с повишаване нивата на умения и компетенции на УО и междинните звена при използването

на съвременни информационни технологии и прилагане на инструменти като стратегическо планирани, ex-ante оценка и др.;

· Постоянен процес на усъвършенстване на пряко ангажираните служители и подпомагане на планирането, управлението, изпълнението, наблюдението, контрола и оценка на риска на проекти и дейности по програмата;

- Укрепване на капацитет на УО и МЗ за работа с информационни системи и продукти, в областта на правните въпроси и олекотавяне на правилата и прилагането на опциите за опростени разходи.

· Укрепване на капацитета за откриване, докладване и последващи действия за нередности и измами, засягащи фондовете, включително чрез: докладване в IMS за всяка открита нередност или измама, включително тези, произтичащи от случаи на OLAF /препоръка и редовно актуализиране на всички известия на IMS; разработване на политика или изявление за борба с измамите на програмно ниво, в съответствие с Националната стратегия за борба с измамите (със специално внимание на конфликта на интереси); пълно използване на наличните инструменти за извличане на данни, като Aragone;

- Събиране, обобщаване и анализ на информация и данни, изготвяне на доклади и документи, провеждане на изследвания и извършване на други дейности в подкрепа на изпълнението на функциите на УО и междинните звена;
- Осигуряване на материална база, техническо оборудване, информационни системи и софтуерни програми, необходими за управлението и изпълнението на Програмата;
- Предоставяне на външна експертиза - изготвяне на експертни доклади, анализи, проучвания, свързани с приключване на програмен период 2021-2027, както и с подготовката на програма за следващия програмен период 2028-2034 г;

Подкрепа на процесите за оценка и подбор на проекти - организиране на комисии за оценка, включване и използване на независими (международни и национални) експерти/оценители с необходимите технически и професионални знания и опит и др.;

· Подкрепа за подобряване административния капацитет на УО за извършване на вътрешни оценки на процедурите, изпълнявани по ПНИИДИТ и осигуряване на външна експертиза от национални и международни оценители;

- Осигуряване на работата на Комитета за наблюдение на ПНИИДИТ 2021-2027;
- Други дейности, осигуряващи правилното управление, изпълнение, мониторинг, оценка и контрол на Програмата.

2. Укрепване на административния капацитет на бенефициентите и потенциалните бенефициенти по ПНИИДИТ

Специфични действия за изграждане на капацитет на бенефициентите по ПНИИДИТ:

· Осигуряване на целенасочена подкрепа за развитието на капацитета за подготовка, управление и изпълнение на проекти, координация на взаимодействието между различните участници в тях, провеждане на процедури за обществени поръчки и прилагане на правилата за държавна помощ, текущ мониторинг и оценка на изпълнението на проектите чрез тематични обучения, партньорски проверки, привличане на външна експертна помощ;

· Организиране и осигуряване на участие в обучения, информационни дни, кръгли маси, семинари, работни срещи и други форми за повишаване на осведомеността, знанията и уменията на бенефициентите по програмата, както и на потенциалните бенефициенти;

·Обучения за членовете на Комитета за наблюдение на ПНИИДИТ чрез семинари по теми, определени след проучване на нуждите на членовете (напр. европейско и национално законодателство по ЕСИФ, опростени варианти на разходите, държавни помощи/De minimis и др.);

Организиране на посещения (дистанционни и присъствени) от различни директорати на Е и от други международни и европейски институции за повишаване капацитета на ключови бенефициенти и партньори въз основа на анализ на трудностите, които са срещнати през предходния програмен период (вкл. прилагане на процедури по ЗОП, новата рамка за държавни помощи), вкл. споделяне на опит с други държави членки на ЕС, за: разработване, управление, изпълнение и осигуряване на устойчивост на проекти по ПНИИДИТ.

3. Дейности за осигуряване на публичност и комуникация на ПНИИДИТ 2021-2027 г.

Основна цел на дейностите в това направление е осигуряване на необходимото ниво на публичност, осведоменост и разбиране на целите, приоритетите, възможностите за финансиране, постигнатите резултати и ефекта от програмата в контекста на националната и европейската политика за насърчаване на научните изследвания и иновациите и дигитализация на публичния сектор.

Специфични дейности, които ще бъдат подпомогнати чрез техническата помощ включват:

·Разработване и изпълнение на комуникационен план на програмата, обвързан с цялостната комуникационна стратегия на европейските фондове и националната и европейската политика за развитие на научните изследвания и иновациите и дигитализацията, в изпълнение на изискванията за прозрачност при усвояването на средствата и комуникацията на програмите;

·Организиране на публични събития; изработване и разпространение на рекламни и информационни материали; работа с медиите; разработване и разпространение на аудио-визуални формати; външна реклама; комуникация чрез социалните мрежи; комуникация със заинтересованите страни; разработване и провеждане на комуникационни кампании, придобиване на лицензи и авторски права по отношение на разработените материали, провеждане на социологически проучвания и др;

·Оценка на въздействието от изпълнението на дейностите за видимост, прозрачност и комуникация комуникационните и прозрачните дейности;

·Други дейности, свързани с изпълнението на действията за прозрачност и комуникация, в т.ч. широко използване на възможностите на социалните мрежи и канали за разпространение на информация.

Основните целеви групи — член 22, параграф 3, буква г), точка iii) от POP:

Служители на УО, изпълняващи функции по планирането, управлението, изпълнението, наблюдението, оценката, осигуряването на информация и публичност и контрол на ПНИИДИТ; Междинни звена на ПНИИДИТ (МОН чрез ИА ПО и МЕУ); бенефициентите по ПНИИДИТ и техните партньори, както и потенциалните бенефициенти.

2.2.1.2. Показатели

Позоваване: член 22, параграф 3, буква д), точка ii) от POP

Таблица 2: Показатели за крайния продукт

Фонд	Категория регион	Идентификатор	Показател	Мерна единица	Междинна цел (2024 г.)	Целева стойност (2029 г.)
ЕФРР	Преход	SO01	Служители на УО, преминали обучение	Брой	30,00	90,00
ЕФРР	Преход	SO02	Участници в събития по програмата	Брой	150,00	650,00
ЕФРР	Преход	SO03	Обучени представители на бенефициенти и на потенциални бенефициенти/партньори/целеви групи	Брой	150,00	400,00
ЕФРР	Преход	SO04	Брой информационни събития и кампании	Брой	5,00	25,00
ЕФРР	Преход	SO05	Извършени оценки на програмата, анализи и проучвания	Брой	1,00	2,00
ЕФРР	По-слабо развити региони	SO01	Служители на УО, преминали обучение	Брой	20,00	120,00
ЕФРР	По-слабо развити региони	SO02	Участници в събития по програмата	Брой	120,00	750,00
ЕФРР	По-слабо развити региони	SO03	Обучени представители на бенефициенти и на потенциални бенефициенти/партньори/целеви групи	Брой	150,00	500,00
ЕФРР	По-слабо развити региони	SO04	Брой информационни събития и кампании	Брой	5,00	25,00
ЕФРР	По-слабо развити региони	SO05	Извършени оценки на програмата, анализи и проучвания	Брой	1,00	2,00

2.2.1.3. Ориентировъчно разпределение на програмираните средства (ЕС) по вида на интервенцията

Позоваване: член 22, параграф 3, буква д), точка iv) от POP

Таблица 4: Измерение 1 — Област на интервенция

Приоритет	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
ПЗ	ЕФРР	Преход	179. Информация и комуникации	350 700,00

ПЗ	ЕФРР	Преход	180. Подготовка, изпълнение, мониторинг и контрол	2 752 196,00
ПЗ	ЕФРР	Преход	181. Оценка и проучвания, събиране на данни	111 362,00
ПЗ	ЕФРР	Преход	182. Укрепване на капацитета на органите на държавите членки, бенефициерите и съответните партньори	329 482,00
ПЗ	ЕФРР	По-слабо развити региони	179. Информация и комуникации	1 749 300,00
ПЗ	ЕФРР	По-слабо развити региони	180. Подготовка, изпълнение, мониторинг и контрол	13 728 021,00
ПЗ	ЕФРР	По-слабо развити региони	181. Оценка и проучвания, събиране на данни	555 474,00
ПЗ	ЕФРР	По-слабо развити региони	182. Укрепване на капацитета на органите на държавите членки, бенефициерите и съответните партньори	1 643 465,00
ПЗ	Общо			21 220 000,00

Таблица 7: Измерение 6 — Допълнителни тематични области във връзка с ЕСФ+

Приоритет	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
-----------	------	------------------	-----	---------------

Таблица 8: Измерение 7 — Равенство между половете във връзка с ЕСФ+*, ЕФРР, КФ и ФСП

Приоритет	Фонд	Категория регион	Код	Сума (в евро)
ПЗ	ЕФРР	Преход	03. Полово неутрално	3 543 740,00
ПЗ	ЕФРР	По-слабо развити региони	03. Полово неутрално	17 676 260,00
ПЗ	Общо			21 220 000,00

* По принцип 40 % за ЕСФ+ допринасят за проследяването на равенството между половете. 100 % се прилагат, когато държавата членка избере да използва член 6 от Регламента за ЕСФ+

3. План за финансиране

Позоваване: член 22, параграф 3, буква ж), подточка i), ii) и iii), член 112, параграф 1, 2 и 3 и член 14 и 26 от РОР

3.1. Прехвърляния и принос (1)

Позоваване: членове 14, 26 и 27 от РОР

Изменение на програмата, свързано със	☐ принос към InvestEU
	☐ прехвърляне към инструменти с пряко или непряко управление
	☐ прехвърляне между ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд или друг фонд или фондове

1) Приложимо само за изменения на програмата в съответствие с членове 14 и 26, с изключение на допълнителни прехвърляния към ФСП в съответствие с член 27 от РОР. Прехвърлянията не засягат годишното разпределение на финансовите бюджетни кредити на равнището на МФР за дадена държава членка.

Таблица 15А: Приноси към InvestEU* (разбивка по години)

Принос от		Принос за Компонент на InvestEU	Разпределение по години						
Фонд	Категория регион		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027

* За всяка нова заявка за принос в изменение на програмата се определят общите суми за всяка година по фондове и по категории региони.

Таблица 15Б: Приноси към InvestEU* (обобщение)

Фонд	Категория регион	Устойчива инфраструктура а)	Иновации и цифровизация б)	МСП в)	Социални инвестиции и умения г)	Общо д) = а) + б) + в) + г)
Общо						

* Кумулативни суми за всички приноси, направени чрез изменения на програмата през програмния период. За всяка нова заявка за принос в изменение на програмата се определят общите суми за всяка година по фондове и по категории региони.

Обосновка, като се вземе предвид как тези суми допринасят за постигането на избраните в програмата цели на политиката в съответствие с член 10, параграф 1 от Регламента за InvestEU

--

Таблица 16А: Прехвърляния към инструменти при пряко или косвено управление (разбивка по години)

Прехвърляния от		Прехвърляне към	Разпределение по години							
Фонд	Категория регион	Инструмент	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Общо

Таблица 16Б: Прехвърляния към инструменти с пряко или непряко управление* (обобщение)

Фонд	Категория регион	Общо
Общо		

* Кумулативни суми за всички прехвърляния, направени чрез изменения на програмата през програмния период. За всяка нова заявка за прехвърляне в изменение на програмата се определят общите суми, прехвърлени за всяка година по фондове и по категории региони.

Прехвърляния към инструменти с пряко или непряко управление — обосновка

--

Таблица 17А: Прехвърляния между ЕФРР, ЕСФ+ и Кохезионния фонд или към друг фонд или фондове* (разбивка по години)

Прехвърляния от		Прехвърляне към		Разпределение по години							
Фонд	Категория регион	Фонд	Категория регион	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Общо

* Прехвърляне към други програми. Прехвърлянията между ЕФРР и ЕСФ+ може да се извършват само в рамките на една и съща категория региони.

Таблица 17Б: Прехвърляния между ЕФРР, ЕСФ+ и Кохезионния фонд или към друг фонд или фондове (обобщение)

	ЕФРР			ЕСФ+			КФ	ЕФМДРА	ФУМИ	ФВС	ИУГВ	Общо
	По-силно развити региони	Преход	По-слабо развити региони	По-силно развити региони	Преход	По-слабо развити региони						
Общо												

* Кумулативни суми за всички прехвърляния, направени чрез изменения на програмата през програмния период. За всяка нова заявка за прехвърляне в изменение на програмата се определят общите суми, прехвърлени за всяка година по фондове и категории региони.

Прехвърляния между фондове със споделено управление, включително между фондове на политиката на сближаване — обосновка

--

3.2. ФСП: разпределени средства в програмата и прехвърляния (1)

3.3. Прехвърляния между категории региони в резултат на междинния преглед

Таблица 19А: Прехвърляния между категории региони в резултат на междинния преглед в рамките на програмата (разбивка по години)

Прехвърляния от	Прехвърляне към	Разпределение по години			
		2025	2026	2027	Общо
Категория регион*	Категория регион*				

* Приложимо само за ЕФРР и ЕСФ+

Таблица 19Б: Прехвърляния към други програми между категории региони в резултат на междинния преглед (разбивка по години)

Прехвърляния от	Прехвърляне към	Разпределение по години			
		2025	2026	2027	Общо
Категория регион*	Категория регион*				

* Приложимо само за ЕФРР и ЕСФ+

3.4. Обратни прехвърляния (1)

Таблица 20А: Обратни прехвърляния (разбивка по години)

Прехвърляния от InvestEU или друг инструмент на Съюза	Прехвърляне към		Разпределение по години							
	Фонд	Категория регион	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Общо

1) Приложимо само за изменения на програмата за прехвърлени обратно средства от други инструменти на Съюза, включително елементи от ФУМИ, ФВС и ИУГВ с пряко или непряко управление или от InvestEU.

Таблица 20Б: Обратни прехвърляния* (обобщение)

Програма InvestEU/инструмент	Към							Кохезионен фонд
	ЕФРР			ЕСФ+				
	По-силно развити региони	Преход	Развити	По-силно развити региони	Преход	Развити		

* Кумулативни суми за всички прехвърляния, направени чрез изменения на програмата през програмния период. За всяка нова заявка за прехвърляне в изменение на програмата се определят общите суми, прехвърлени за всяка година по фондове и по категории региони.

3.5. Финансови бюджетни кредити по години

Позоваване: член 22, параграф 3, буква ж), точка і) от РОР и членове 3, 4 и 7 от Регламента за ФСП

Таблица 10: Финансови бюджетни кредити по години

Фонд	Категория регион	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2027		Общо
							Финансов бюджетен кредит без сума за гъвкавост	Сума за гъвкавост	Финансов бюджетен кредит без сума за гъвкавост	Сума за гъвкавост	
ЕФРР*	Преход	0,00	12 468 196,00	20 966 014,00	35 217 997,00	55 006 887,00	19 992 556,00	19 992 556,00	20 656 019,00	20 656 019,00	204 956 244,00
ЕФРР*	По-слабо развити региони	0,00	48 426 668,00	74 638 429,00	117 690 783,00	179 170 434,00	63 830 704,00	63 830 704,00	66 483 017,00	66 483 017,00	680 553 756,00
Общо ЕФРР		0,00	60 894 864,00	95 604 443,00	152 908 780,00	234 177 321,00	83 823 260,00	83 823 260,00	87 139 036,00	87 139 036,00	885 510 000,00
Общо		0,00	60 894 864,00	95 604 443,00	152 908 780,00	234 177 321,00	83 823 260,00	83 823 260,00	87 139 036,00	87 139 036,00	885 510 000,00

* Суми след допълнителното прехвърляне към ФСП.

3.6. Общо бюджетни кредити по фондове и национално съфинансиране

Позоваване: член 22, параграф 3, буква з), точка ii), член 22, параграф 6 и член 36 от POP

За програми по цел „Инвестиции за работни места и растеж“, когато в споразумението за партньорство е избрана техническа помощ в съответствие с член 36, параграф 4 от POP

Таблица 11: Общо бюджетни кредити по фондове и национално съфинансиране

Брой цели на политиката/специфични цели на ФСП или техническа помощ	Приоритет	Основа за изчисляване на подкрепата от Съюза	Фонд	Категория регион*	Финансово участие на Съюза а) = ж) + з)	Разбивка на финансовото участие на Съюза		Национално участие б) = в) + г)	Ориентировъчно разпределение на националното участие		Общо д)=а)+б)	Процент на съфинансиране е)=а)/д)
						По-малка сума за гъвкавост ж)	Сума за гъвкавост з)		Публично, буква в)	Частно, буква г)		
1	П1	Публичен	ЕФРР	Преход	156 986 330,00	129 547 224,00	27 439 106,00	67 279 856,00	67 279 856,00		224 266 186,00	69,9999999108%
1	П1	Публичен	ЕФРР	По-слабо развити региони	440 761 601,00	352 795 619,00	87 965 982,00	77 781 459,00	77 781 459,00		518 543 060,00	85,0000000000%
1	П2	Публичен	ЕФРР	Преход	44 426 174,00	32 190 790,00	12 235 384,00	19 039 789,00	19 039 789,00		63 465 963,00	69,9999998424%
1	П2	Публичен	ЕФРР	По-слабо развити региони	222 115 895,00	182 890 941,00	39 224 954,00	39 196 923,00	39 196 923,00		261 312 818,00	84,9999998852%
ТАЗ6(4)	П3	Публичен	ЕФРР	Преход	3 543 740,00	2 569 655,00	974 085,00	1 518 746,00	1 518 746,00		5 062 486,00	69,9999960494%
ТАЗ6(4)	П3	Публичен	ЕФРР	По-слабо развити региони	17 676 260,00	14 553 475,00	3 122 785,00	3 119 340,00	3 119 340,00		20 795 600,00	85,0000000000%
Общо			ЕФРР	Преход	204 956 244,00	164 307 669,00	40 648 575,00	87 838 391,00	87 838 391,00		292 794 635,00	69,9999998292%
Общо			ЕФРР	По-слабо развити региони	680 553 756,00	550 240 035,00	130 313 721,00	120 097 722,00	120 097 722,00		800 651 478,00	84,9999999625%
Обща сума					885 510 000,00	714 547 704,00	170 962 296,00	207 936 113,00	207 936 113,00		1 093 446 113,00	80,9834146806%

* За ЕФРР: по-слабо развитите региони, регионите в преход, по-силно развитите региони и когато е приложимо, специални разпределени средства за най-отдалечените и северните слабо населени региони. За ЕСФ+ по-слабо развитите региони, регионите в преход, по-силно развитите региони и, когато е приложимо, допълнителни разпределени средства за най-отдалечените и северните слабо населени региони. За Кохезионния фонд: не е приложимо. Що се отнася до техническата помощ, прилагането на категориите региони зависи от избора на фонд.

** Посочете общия размер на средствата по линия на ФСП, включително допълнителната подкрепа, прехвърлена от ЕФРР и ЕСФ+. Таблицата не трябва да включва сумите в съответствие с член 7 от Регламента за ФСП. При техническа помощ с финансиране от ФСП средствата по линия на ФСП трябва да бъдат разделени между ресурсите, свързани с член 3 и член 4 от Регламента за ФСП. За член 4 от Регламента за ФСП няма сума за гъвкавост.

4. Благоприятстващи условия

Позоваване: член 22, параграф 3, буква и) от POP

Таблица 12: Благоприятстващи условия

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнение на благоприятстващите условия	Критерии	Изпълнение на критериите	Позоваване на съответната документация	Обосновка
1. Ефективни механизми за мониторинг на пазара на обществените поръчки			Да	Налице са механизми за мониторинг, които обхващат всички обществени поръчки и възлагането им по линия на фондовете в съответствие със законодателството на Съюза в тази област. Това изискване включва: 1. Мерки за осигуряване на набор от ефективни и надеждни данни за процедурите за възлагане на обществени поръчки над праговете на Съюза в съответствие със задълженията за докладване съгласно членове 83 и 84 от Директива 2014/24/ЕС и членове 99 и 100 от Директива 2014/25/ЕС.	Да	Закон за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки – обн., ДВ бр. 102/2019 г., в сила от 01.01.2020 г. https://www.eufunds.bg/sites/default/files/uploads/eip/docs/2021-09.pdf	<p>Детайлизирана е нормативната уредба относно мониторинга на обществените поръчки, чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ приети в края на 2019 г. промени в чл. 229 от в ЗОП, част от които засягат правомощията на изпълнителния директор на АОП във връзка с осъществяването на мониторинг на обществените поръчки (изменени са т. 14 и т. 24 в ал. 1, а ал. 4 и ал. 9 са допълнени); ☐ изменение на чл. 114 от ППЗОП и създаване на приложение № 3 към същия член (в приложението е посочена информацията, която различните органи с функции, засягащи обществените поръчки, следва ежегодно да предоставят на АОП за целите на мониторинга).
			Да	2. Мерки за гарантиране, че данните обхващат най-малко следните елементи: а) качество и интензивност на конкуренцията: имена на спечелилия търга, брой на първоначалните кандидати и стойност на договора; б) информация за крайната	Да	Постановление № 49 от 23 март 2020 г. за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за обществените поръчки, приет с Постановление № 73 на Министерския съвет от 2016 г. (ДВ, бр. 28 от 2016 г.) – обн., ДВ. бр. 29/2020 г., в сила от 01.04.2020 г.	<p>Изградена е и функционира централизирана електронна система - ЦАИС ЕОП.</p> <p>Съгласно чл. 39а от ЗОП, тя се използва при възлагането на обществени поръчки, включително чрез динамична система за покупки, рамково споразумение и квалификационна система, както и</p>

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнение на благоприятстващите условия	Критерии	Изпълнение на критериите	Позоваване на съответната документация	Обосновка
				цена след приключването и за участието на МСП като преки оференти, когато националните системи предоставят такава информация.		https://www.eufunds.bg/sites/default/files/uploads/eip/docs/2021-HEC1.pdf <ul style="list-style-type: none"> 	<p>при провеждане на конкурси за проект.</p> <p>Считано от 1 януари 2020 г., използването на ЦАИС ЕОП е задължително за определени групи възложители, а от 14 юни 2020 г. – и за останалите възложители.</p> <p>Системата е съставена от 32 модула, част от които възложителите са длъжни да използват (Електронна регистрация, Електронно обявяване, Електронен подател, Електронна документация, ЕЕДОП, Обмен на информация в хода на процедурата, Електронна оферта, Отваряне на оферти и заявления за участие, Динамична система за покупки, Квалификационна система, Провеждане на вътрешен конкурентен избор по Рамково споразумение, Електронен каталог, Електронно фактуриране и др.).</p> <p>Проведени са обучения за работа с ЦАИС ЕОП, предназначени за различни целеви групи. Осигурено е и предоставяне на практическа помощ на ползвателите на системата, включително чрез създадения през 2019 г. Център за обслужване на потребители.</p>
				3. Мерки за гарантиране на мониторинга и анализа на данните от компетентните национални органи в съответствие с член 83,	Да	<p>Линкове за достъп до:</p> <ul style="list-style-type: none"> Централизираната автоматизирана информационна система „Електронни обществени 	Системата е съставена от 32 модула, част от които възложителите са длъжни да използват (Електронна регистрация, Електронно обявяване, Електронен подател, Електронна

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнение на благоприятстващите условия	Критерии	Изпълнение на критериите	Позоваване на съответната документация	Обосновка
				параграф 2 от Директива 2014/24/ЕС и член 99, параграф 2 от Директива 2014/25/ЕС.		поръчки“ (ЦАИС ЕОП): https://www.eop.bg <ul style="list-style-type: none"> ЦАИС ЕОП – Регистър: https://app.eop.bg/today ЦАИС ЕОП – Бюлетин: https://app.eop.bg/today/reporting/bulletin ЦАИС ЕОП – Статистики: https://app.eop.bg/today/reporting/statistics 	документация, ЕЕДОП, Обмен на информация в хода на процедурата, Електронна оферта, Отваряне на оферти и заявления за участие, Динамична система за покупки, Квалификационна система, Провеждане на вътрешен конкурентен избор по Рамково споразумение, Електронен каталог, Електронно фактуриране и др.). Проведени са обучения за работа с ЦАИС ЕОП, предназначени за различни целеви групи. Осигурено е и предоставяне на практическа помощ на ползвателите на системата, включително чрез създадения през 2019 г. Център за обслужване на потребители.
				4. Мерки, с които да се оповестяват публично резултатите от анализа в съответствие с член 83, параграф 3 от Директива 2014/24/ЕС и член 99, параграф 3 от Директива 2014/25/ЕС.	Да	Регистър на обществените поръчки, открити преди задължителното използване на ЦАИС ЕОП: https://www.aop.bg	Вж. посочената информация срещу критериите по т. 1-4. В допълнение, чл. 229, ал. 1, т. 14 и 24 и ал. 9 от ЗОП и чл. 114, ал. 5 от ППЗОП.
				5. Мерки, с които да се гарантира, че цялата информация, сочеща към предполагаеми случаи на тръжна манипулация, се съобщава на компетентните национални органи в	Да	Закон за обществените поръчки /ЗОП/ - чл. 106, ал. 2 и 7, Правилник за прилагане на Закона за обществените поръчки /ППЗОП/ - Приложение № 3 към чл. 114, ал. 2 (ново - ДВ, бр. 29 от 2020 г., в сила от	Вж. чл. 106, ал. 2 и 7 от ЗОП и Приложение № 3 към чл. 114, ал. 2 от ППЗОП (ново - ДВ, бр. 29 от 2020 г., в сила от 01.04.2020 г.) /част Б, т. 17/; чл. 15 и други свързани разпоредби от ЗЗК.

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнение на благоприятстващите условия	Критерии	Изпълнение на критериите	Позоваване на съответната документация	Обосновка
				съответствие с член 83, параграф 2 от Директива 2014/24/ЕС и член 99, параграф 2 от Директива 2014/25/ЕС.		01.04.2020 г.), част Б, т. 17 Закон за защита на конкуренцията /ЗЗК/: https://www.cpc.bg/General/Legislation.aspx	
2. Инструменти и капацитет за ефективно прилагане на правилата за държавна помощ			Да	Управляващите органи разполагат с инструменти и капацитет за проверка на съответствието с правилата за държавна помощ: 1. За предприятия в затруднено положение и предприятия, от които се изисква възстановяване на средства.	Да	Съгласно чл. 7, ал. 2, т. 14 от Закона за държавните помощи, министърът на финансите дава методически указания по прилагането на закона, нормативните актове по неговото прилагане и на правилата в областта на държавните помощи. https://lex.bg/bg/laws/ldoc/2137177456	За програмен период 2021-2027 звеното по държавните помощи е разработило Методическо Указание към УО на ОП за осигуряване на съответствие с приложимите правила по държавните помощи, което е налично на следната страница на МФ: https://stateaid.minfin.bg/bg/page/573 Раздел VI на Приложение 4 от Указанието съдържа методология за определяне на предприятия в затруднено положение. В нея се посочват елементите от отчетите, които участват в коефициентите за определяне на затруднено положение, както и практически указания за тяхното тълкуване от УО на ОП. Раздел V на Приложение 4 от Указанието съдържа методология за проверка на предприятия, от които се изисква възстановяване на средства. Посочени са два източника за проверка: Официалния регистър на ЕК, намиращ се на адрес: http://ec.europa.eu/competition/elojade/index.cfm?clear=1&policy_area_id=3 и регистъра на МФ на адрес:

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнение на благоприятстващите условия	Критерии	Изпълнение на критериите	Позоваване на съответната документация	Обосновка
							https://stateaid.minfin.bg/bg/page/483 . Базовите разпоредби относно реда за възстановяване на неправомерна и несъвместима помощ са уредени в Закона за държавните помощи и в правилника за неговото прилагане.
				2. Чрез достъп до експертни становища и насоки по въпроси, свързани с държавната помощ, предоставяни от експерти в областта на държавната помощ на местни или национални органи.	Да	<p>В чл. 26 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление е определено задължение за Министъра на финансите да съгласува режима по държавните помощи за всяка процедура/мярка разработена от УО на ОП.</p> <p>https://www.eufunds.bg/bg/node/10446</p> <p>В изпълнение на своите задължения министърът на финансите е издал НАРЕДБА № 4 от 2016 г. за определяне на реда за съгласуване на проектите на документи по чл. 26, ал. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление:</p> <p>https://stateaid.minfin.bg/bg/page/525</p>	<p>Министерството на финансите дава писмени становища и инструкции на УО, както и провежда експертни индивидуални срещи с УО за предоставяне на специфична експертиза в случай на конкретна нужда (пунктуална подкрепа). Звеното по държавните помощи в МФ непрекъснато предоставя ad hoc помощ на всички УО чрез консултации по електронна поща, по телефона, чрез провеждане на срещи, както в електронни платформи и др.</p> <p>Звеното предоставя обучения чрез Школата по публични финанси. През програмния период 2014-2020 г. звеното по държавните помощи изпълняваше и проект, който включваше тематични обучения за УО на ОП.</p> <p>През програмен период 2021-2027 г. Звеното по държавните помощи ще продължи да предоставя подобни обучения на УО в областта на държавните помощи, като допълнително ще бъде разработена дигитална платформа по държавните помощи.</p>

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнение на благоприятстващите условия	Критерии	Изпълнение на критериите	Позоваване на съответната документация	Обосновка
3. Ефективното прилагане и изпълнение на Хартата на основните права			Да	Налице са ефективни механизми за гарантиране на спазването на Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“), които включват: 1. Мерки за осигуряване на съответствието на подкрепяните от фондовете програми и тяхното прилагане с приложимите разпоредби на Хартата.	Да	Насоки за прилагане на Хартата на основните права на ЕС от органите по управление, контрол и одит на програмите, съфинансирани със средства от ЕФРР, ЕСФ+, КФ, ФСП, ЕФМДРА, ФУМ, ФВС и ИФПУГВП за програмен период 2021-2027 г., утвърдени със Заповед на заместник министър-председателя по еврофондовете и министър на финансите № В-105/19.07.2022 г.: https://www.eufunds.bg/bg/node/8223	Утвърдени са национални Насоки за прилагане на Хартата. Целта им е подпомагане на органите по управление, контрол и одит по програмите, съфинансирани от ЕФРР, ЕСФ+, КФ, ФСП, ЕФМДРА, ФУМ, ФВС и ИФПУГВП в практическото прилагане и гарантиране на Хартата. Националните органи следва да разработят и инкорпорират в правилата си за работа процедури за проверка на правата от Хартата и да докладват на КН случаите на несъответствие и жалби в контекста на изпълнението на фондовете. Насоките включват: Приложение № 1, в което са изведени трите етапа на изпълнение на фондовете, отговорните национални органи, както и приложимият набор права от Хартата, които следва да бъдат гарантирани; Приложение № 2, чрез което се прави проверка за потенциално нарушение на основните права по Хартата при извършването на действията и/или подготовката на документите и Приложение № 3, в което са посочени компетентните органи на национално ниво по основните права на ЕС. Изискванията на Насоките и приложенията към тях ще бъдат инкорпорирани в описанието на системите за управление и контрол на програмите.

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнение на благоприятстващите условия	Критерии	Изпълнение на критериите	Позоваване на съответната документация	Обосновка
				<p>2. Мерки за докладване на мониторинговия комитет за случаите на неспазване на Хартата при подкрепяните от фондовете операции и жалби във връзка с Хартата, подавани в съответствие с механизмите, установени съгласно член 69, параграф 7.</p>	Да	<p>Проект на ПМС за създаване на комитети за наблюдение на Споразумението за партньорство на Република България и на програмите, съфинансирани от ЕФСУ за програмен период 2021 – 2027 г.</p> <p>Насоки за прилагане на Хартата на основните права на ЕС от органите по управление, контрол и одит на програмите, съфинансирани със средства от ЕФРР, ЕСФ+, КФ, ФСП, ЕФМДРА, ФУМ, ФВС и ИФПУГВП за програмен период 2021-2027 г., утвърдени със Заповед на заместник министър-председателя по еврофондовете и министър на финансите № В-105/19.07.2022 г.: https://www.eufunds.bg/bg/node/8223</p>	<p>Докладването на жалбите по Хартата и на случаите на несъответствие на подкрепяните от фондовете операции с Хартата пред КН ще бъде регламентирано в ПМС за създаване на комитети за наблюдение на Споразумението за партньорство на Република България и на програмите, съфинансирани от ЕФСУ, за програмен период 2021 – 2027 г. Към 20.07.2022 г. проектът на постановление е на финален етап, като предстои инициране на процедурите по обществено обсъждане и междуведомствено съгласуване.</p> <p>Установените случаи на неспазване на Хартата в контекста на фондовете на ЕС ще се докладват от съответния УО, който следва да поддържа актуална систематизирана информация за тези случаи.</p> <p>Получените жалби от граждани или други външни източници/заинтересовани страни във връзка с нарушени права по Хартата в хода на изпълнение на програмите ще се разглеждат от съответния компетентен орган на национално ниво и ще се докладват пред КН от УО въз основа на информация, предоставена от разгледалите жалбите компетентни органи, съгласно Приложение № 3. Компетентните органи ще поддържат информация за получените жалби и резултатите от разглеждането им</p>

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнение на благоприятстващите условия	Критерии	Изпълнение на критериите	Позоваване на съответната документация	Обосновка
							съобразно вътрешните си правила и процедури.
4. Въвеждане и прилагане на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ) в съответствие с Решение 2010/48/ЕО на Съвета.			Да	Налице е национална рамка за гарантиране на прилагането на Конвенцията за правата на хората с увреждания на ООН, която включва: 1. Общи цели с измерими подцели, събиране на данни и механизми за мониторинг.	Да	Законът за хората с увреждания (ЗХУ) и Правилника за неговото прилагане са достъпни на: https://www.mlsp.government.bg/normativni-aktove- Информация за НСХУ и всички документи по неговото функциониране, както и ЗХУ и Правилника към него са достъпни на: https://saveti.government.bg/web/cc_11/1 Информация за Съвета за наблюдение е достъпна на: https://www.ombudsman.bg/pictures/Протокол%201.pdf https://mlsp.government.bg/uploads/38/khu/rms-6-11-2019-ap-2019-2020.pdf https://mlsp.government.bg/strategicheski-dokumenti	Националната рамка, гарантираща изпълнението на Конвенцията, включва ЗХУ и Правилник за прилагане на ЗХУ, Правила за дейността и организацията на работа на Националния съвет за хората с увреждания. Съветът е консултативен орган към МС с представители на правителството, национално представителни организации на и за хора с увреждания, национално представителни организации на работниците и служителите и представители на национално равнище организации на работодателите и Националното сдружение на общините в Република България. Създадена е информационна система за хората с увреждания, съдържаща данни за здраве, квалификация, образование, възможности за социално включване, професионална реализация, социално-икономически статус, демографски и др. Данните се използват за наблюдение и анализ на социално-икономическия статус на хората с увреждания, за планиране на дейности за разработване на секторни политики. Налична услуга Profile, позволява индивидуален достъп до информация за допустими услуги според конкретното увреждане на човека. Приета Националната

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнение на благоприятстващите условия	Критерии	Изпълнение на критериите	Позоваване на съответната документация	Обосновка
							стратегия за хората с увреждания 2021-2030 и план за действие за стратегията.
				2. Мерки, с които да се гарантира, че политиката, законодателството и стандартите относно достъпността са надлежно отразени в подготовката и изпълнението на програмите.	Да	Насоки за прилагане на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания от органите по управление, контрол и одит на програмите, съфинансирани със средства от ЕФРР, ЕСФ+, КФ, ФСП, ЕФМДРА, ФУМ, ФВС и ИФПУГВП за програмен период 2021-2027 г., утвърдени със Заповед на заместник министър-председателя по еврофондовете и министър на финансите № В-105/19.07.2022 г.: https://www.eufunds.bg/bg/node/8224	Утвърдени са национални Насоки за гарантиране на зачитането на Конвенцията при изпълнение на програмите. В приложение към насоките са разработени контролни листа за правата от КПХУ, приложими към отделните етапи и документи в рамките на процеса на програмиране, управление, наблюдение и контрол на средствата от фондовете, както и за проверка на потенциални нарушения на КПХУ, които да бъдат прилагани от органите в системата за управление и контрол. Изискванията на Насоките и приложенията към тях ще бъдат инкорпорирани в описанието на системите за управление и контрол на програмите.
				3. Мерки за докладване на мониторинговия комитет за случаите на несъответствие на подкрепяните от фондовете операции с КПХУ на ООН и жалби относно КПХУ на ООН, подадени в съответствие с механизмите съгласно член 69, параграф 7.	Да	Проект на ПМС за създаване на комитети за наблюдение на Споразумението за партньорство на Република България и на програмите, съфинансирани от ЕФСУ за програмен период 2021 – 2027 г. Насоки за прилагане на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания от органите по управление, контрол и одит на програмите, съфинансирани със средства от ЕФРР, ЕСФ+, КФ, ФСП, ЕФМДРА, ФУМ, ФВС и ИФПУГВП за програмен период 2021-2027 г.,	Докладването на жалбите по КПХУ и на случаите на несъответствие на подкрепяните от фондовете операции с КПХУ пред КН ще бъде регламентирано в ПМС за създаване на комитети за наблюдение на Споразумението за партньорство на Република България и на програмите, съфинансирани от ЕФСУ, за програмен период 2021 – 2027 г. Към 20.07.2022 г. проектът на постановление е на финален етап, като предстои инициране на процедурите по обществено

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнение на благоприятстващите условия	Критерии	Изпълнение на критериите	Позоваване на съответната документация	Обосновка
						утвърдени със Заповед на заместник министър-председателя по еврофондовете и министър на финансите № В-105/19.07.2022 г.: https://www.eufunds.bg/bg/node/8224	<p>обсъждане и междуведомствено съгласуване.</p> <p>Установените случаи на неспазване на КПХУ в контекста на фондовете на ЕС ще се докладват от съответния УО, който следва да поддържа актуална систематизирана информация за тези случаи.</p> <p>Получените жалби от граждани или други външни източници/заинтересовани страни във връзка с нарушени права по КПХУ в хода на изпълнение на програмите ще се разглеждат от съответния компетентен орган на национално ниво и ще се докладват пред КН от УО въз основа на информация, предоставена от разгледалите жалбите компетентни органи, съгласно Приложение № 3.</p> <p>Компетентните органи ще поддържат информация за получените жалби и резултатите от разглеждането им съобразно вътрешните си правила и процедури.</p>
1.1. Добро управление на национална или регионална стратегия за интелигентна специализация	ЕФРР	RSO1.1. Развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на внедряването на	Не	Стратегията или стратегиите за интелигентна специализация са подкрепени от:	Не		
				1. Актуален анализ на предизвикателствата пред разпространението на иновациите и цифровизацията.			
				2. Наличие на компетентна	Не		

Отключващо условие	Фонд	Специфична цел	Изпълнение на благоприятстващите условия	Критерии	Изпълнение на критериите	Позоваване на съответната документация	Обосновка
		модерни технологии RSO1.4. Развитие на уменията за интелигентна специализация, промишлен преход и предприемачество		регионална или национална институция или орган, отговорни за управлението на стратегията за интелигентна специализация.			
				3. Инструменти за мониторинг и оценка с цел измерване на резултатите спрямо целите на стратегията.	Не		
				4. Функциониране на сътрудничеството между заинтересованите страни („процес на търсене на предприемачески потенциал“).	Не		
				5. Действия, необходими за подобряване на националните или регионални системи за научноизследователска дейност и иновации, по целесъобразност.	Не		
				6. Действия в подкрепа на промишления преход, където е приложимо.	Не		
				7. Мерки за засилване на сътрудничеството с партньори извън дадена държава членка в приоритетни области, подкрепяни от стратегията за интелигентна специализация.	Не		

5. Органи, които отговарят за програмата

Позоваване: член 22, параграф 3, буква к) и членове 71 и 84 от РОР

Таблица 13: Органи, които отговарят за програмата

Органи, които отговарят за програмата	Име на институцията	Лице за контакт	Длъжност	Електронна поща
Управляващ орган	Министерство на иновациите и растежа, Главна дирекция "Европейски фондове за конкурентоспособност"	г-жа Илияна Илиева	главен директор	i.ilieva@mig.gov.bg
Одитен орган	Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“	Людмила Рангелова	изпълнителен директор	l.rangelova@minfin.bg
Организация, която получава плащания от Комисията	Дирекция „Национален фонд“ на Министерството на финансите	Детелина Караенева	директор	d.karaeneva@minfin.bg

Разпределение на възстановените суми за техническа помощ съгласно член 36, параграф 5 от РОР, ако се установи, че повече органи получават плащания от Комисията

Позоваване: член 22, параграф 3 от РОР

Таблица 13А: Частта от процентите, определена в член 36, параграф 5, буква б) от РОР, която ще бъде възстановена на органите, получаващи плащания от Комисията, в случай на техническа помощ съгласно член 36, параграф 5 от РОР (в процентни пунктове)

6. Партньорство

Позоваване: член 22, параграф 3, буква з) от РОР

Индикативният списък с програми и водещи ведомства за разработването на всяка програма за програмен период 2021-2027 г. е одобрен с Решение № 196 от 11 април 2019 г. на МС за одобряване на Анализ на социално-икономическото развитие на България 2007-2017 г. за определяне на националните приоритети за периода 2021-2027 г., на Списък с целите на политиките, които да бъдат подкрепени през програмен период 2021-2027 г., и на Списък с програми и водещи ведомства за разработването им.

С Решение № 495 от 21 юли 2020 г. за изменение и допълнение на Решение № 196 от 11 април 2019 г. на МС, към програмите за програмен период 2021-2027 г. е добавена и ПНИИДИТ, а за водещо ведомство за разработването ѝ е определена Администрацията на Министерския съвет.

С ПМС № 272/28.04.2022 г. за изменение на Решение № 196 на МС от 11.04.2019 г. (изменено и допълнено с РМС № 495 от 2020 г.), съгласно т.3, буква п), за водещо ведомство по разработване на ПНИИДИТ е определено Министерство на иновациите и растежа.

Съгласно чл. 27, ал. 1, т. 5 на Устройствения правилник на Министерството на иновациите и растежа Главна дирекция "Европейски фондове за конкурентоспособност" е определена да изпълнява функциите на управляващ орган на ПНИИДИТ с всички произтичащи от това задължения, отговорности и начин на организиране на работните процеси по програмиране, изпълнение, наблюдение и отчитане на програмата.

Съгласно Постановление на Министерския съвет № 142/07.06.2019 г. за разработване на стратегическите и програмните документи на Република България за управление на средствата от фондовете на Европейския съюз за програмния период 2021 – 2027 г., за разработването на програмите, финансирани от фондовете за програмния период 2021 – 2027 г. е създадена тематичната работна група (ТРГ) за разработването на ПНИИДИТ.

На 14 август 2020 г. стартира процедура за избор на юридически лица с нестопанска цел за общественополезна дейност, чиито представители да участват в състава на ТРГ за разработване на ПНИИДИТ. Поканата беше публикувана на Единния информационен портал на ЕСИФ (www.eufunds.bg) и в нея бяха посочени критериите, на които трябва да отговарят кандидатстващите организации, включително срокове и документи за кандидатстване. Поканата е публикувана втори път на 25 ноември 2020 г.

Поканените групи юридически лица с нестопанска цел за общественополезна дейност, чиито представители да участват в състава на ТРГ на ПНИИДИТ включват:

- Организации, работещи в сферата на равенството между мъжете и жените, недискриминацията и равните възможности;
- Организации, работещи в сферата на социалното включване и интегрирането на маргинализираните групи;
- Екологични организации;
- Организации, работещи в сферата на образованието, науката и културата;
- Организации на местните инициативни групи и местните инициативни рибарски групи за изпълнение на подхода "Водено от общностите местно развитие";
- Организации, работещи в сферата на иновациите и научните изследвания;
- Организации, работещи в сферата на развитие на информационните и комуникационни технологии.

Първоначално, поименният състав на работната група бе определен със Заповед № Р-127 от 04 септември 2020 г. на министър-председателя на Република България, изменена със Заповед № Р-175 от 25 ноември 2020 г., Заповед № Р-71 от 07 май 2021 г., Заповед № Р-101 от 01 юли 2021 г. и Заповед № Р-183 от 03 ноември 2021 г.

След като Министерството на иновациите и растежа бе определено за водещо ведомство за разработване на ПНИИДИТ, със заповед РД-14-114/24.06.2022 г. на Министъра на иновациите и растежа е актуализиран състава на ТРГ. Броят на представителите-титуляри в състава на ТРГ е 56 и те представляват всички заинтересовани страни, партньори ведомства, неправителствени организации, бизнеса, местни и регионални власти, академичната общност и други заинтересовани страни, идентифицирани съгласно чл. 7, ал. 1 на ПМС 142/2019 (включително избраните съгласно чл.9 на ПМС 142/2019 юридически лица с нестопанска цел за общественополезна дейност, чиито представители да участват в състава на ТРГ), както следва:

Представители на държавната администрация:

-Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“, Министерство на иновациите и растежа, секретариат на ТРГ;

-Министерство на финансите: дирекция „Национален фонд“, дирекция „Икономическа и финансова политика“ и дирекция „Държавни помощи и реален сектор“;

-Администрация на Министерския съвет: дирекция „Централно координационно звено“, дирекция „Добро управление“ и дирекция „Икономическа и социална политика“;

-Министерство на икономиката и индустрията;

-Министерство на енергетиката;

-Министерство на регионалното развитие и благоустройството;

-Министерство на околната среда и водите;

-Министерство на транспорта и съобщенията;

-Министерство на електронното управление;

-Министерство на вътрешните работи;

-Министерство на външните работи;

-Министерство на земеделието;

-Министерство на културата;

-Министерство на туризма;

-Министерство на младежта и спорта;

-Министерство на труда и социалната политика;

-Министерство на образованието и науката: дирекция „Наука“;

-Изпълнителна агенция „Програма за образование“;

-Изпълнителна агенция „Одит на средствата от европейския съюз“;

-Изпълнителна агенция „Сертификационен одит на средствата от европейските земеделски фондове“;

-Държавен фонд „Земеделие“;

-Държавна агенция „Безопасност на движението по пътищата“;

-Фонд мениджър на финансовите инструменти в България ЕАД;

-Национален център за информация и документация;

-Патентно ведомство;

-Национална агенция за оценяване и акредитация;

-Национален статистически институт;

-Комисия за защита от дискриминация;

-Агенция за хората с увреждания

Представители на регионални и общински власти и организации:

- Национално сдружение на общините в Република България;
- Регионален съвет за развитие на Югозападен район;
- Регионален съвет за развитие на Южен централен район;
- Регионален съвет за развитие на Югоизточен район;
- Регионален съвет за развитие на Северозападен район;
- Регионален съвет за развитие на Северен централен район;
- Регионален съвет за развитие на Североизточен район;

Представители на неправителствени организации, избрани съгласно проведените процедури за избор на юридически лица с нестопанска цел за обществено полезна дейност (съгласно чл. 9, ал. 4 на ПМС 142 от 2019 г.), работещи в сферата на:

- равенството между мъжете и жените, недискриминацията и равните възможности;
- социалното включване и интегрирането на маргинализираните групи;
- образованието, науката и културата;
- иновациите и научните изследвания;
- развитие на информационните и комуникационни технологии;

Представители на работодателски, браншови и други национално представителни организации:

- Асоциация на индустриалния капитал в България;
- Българска стопанска камара;
- Българска търговско-промишлена палата;
- Конфедерация на работодателите и индустриалците в България;
- Конфедерация на независимите синдикати в България;
- Конфедерация на труда „Подкрепа“;
- Съюз за стопанска инициатива;
- национално представителни организации на и за хора с увреждания, признати от Министерския съвет по реда на Закона за хората с увреждания;

Представители на академичната общност:

- Българска академия на науките;
- Селскостопанска академия;
- Съвет на ректорите на висшите училища в Република България;

„ „ „ „ „ „

ТРГ за разработване на ПНИИДИТ извършва своята дейност съгласно вътрешни правила и в съответствие с чл. 10, ал.1 от Постановление № 142 на МС от 07 юни 2019 г. Следвайки принципа на партньорство, представителите на партньорските ведомства и организации са включени в процеса на изготвянето, разглеждането и съгласуването на отделните разработки и текстове на програмата, както и на окончателния вариант на програмата могат да подготвят и представят предложения, коментари и становища, като участват в заседанията на ТРГ и т.н. С цел гарантиране спазване принципите на партньорство, широка представителност и по-добра комуникация с всички заинтересовани страни, заседанията се провеждат при ясна организация и в съответствие с приетите вътрешни правила за дейността на ТРГ. Материалите за всяко заседание (включително постъпили коментари и становища, както на УО, така и на външни за работната група организации) се изпращат предварително, като на членовете на ТРГ и техните заместници се осигурява необходимото време и информация за подготовката на компетентни становища по разглежданите материали.

С оглед широката представителност и отразяване на мненията на всички заинтересовани страни, включително и гражданското общество е проведена публична консултация по проекта на ПНИИДИТ в периода 06.01-07.02.2022 г., съгласно изискванията на националното законодателство. Проектът на ПНИИДИТ, Версия 3 беше публикуван на единния информационен портал на европейските структурни и инвестиционни фондове (eufunds.bg) за преглед и коментари от всички организации и граждани. Постъпилите през този период коментари, становища и предложения по проекта на програмата бяха взети предвид и отразени в текстовете на ПНИИДИТ там, където е приложимо.

В допълнение, при изпълнение на определените ѝ функции ТРГ за разработване на ПНИИДИТ и нейният секретариат е в постоянно взаимодействие с ТРГ за разработване на останалите програми и работната група за разработване на Споразумението за партньорство за програмен период 2021-2027 г., като регулярно обменя информация по напредъка в разработването на Споразумението за партньорство и програмите.

ТРГ осъществява функциите си по разработване на програмата, съгласно разписаното в чл. 10 на ПМС 142 от 2019 г., до официалното одобрение на ПНИИДИТ от Европейската комисия.

В съответствие с разпоредите на Регламент 1060/2021 за периода 2021 – 2027 г., принципите за партньорство, заложили в Делегирания регламент (ЕС) № 240/2014 на Комисията от 7 януари 2014 година относно Европейски кодекс на поведение за партньорство в рамките на европейските структурни и инвестиционни фондове както и съгласно приложимото национално законодателство, в срок до три месеца след одобрението на ПНИИДИТ, ще бъде сформиран Комитет за наблюдение на програмата, чиято основна цел е преглед на всички въпроси, които засягат напредъка в изпълнението на програмата в постигането на нейните цели. Съставът на Комитета за наблюдение ще включва широко представителство на всички заинтересовани страни, включително представители на Европейската комисия, министерства и Управляващи органи, регионалните съвети за развитие, Националното сдружение на общините в България, Националния статистически институт, национално представителните организации - на работодателите, на работниците и служителите, на и за хората с увреждания, както и представители на академичната общност и юридически лица с нестопанска цел и ведомства, отговорни за политиките, по които се финансират действия от програмата. Комитетът за наблюдение на ПНИИДИТ ще се ръководи в своята дейност от вътрешни правила за работа, включващи подробно описание на целите, задачите, състава, функциите, процедурите, действията за координация и др.

7. Комуникация и видимост

Позоваване: член 22, параграф 3, буква й) от ПОР

За изпълнение на дейностите, свързани с комуникация и видимост Управляващия орган разработва и изпълнява комуникационен план на програмата, обвързан с цялостната комуникационна стратегия на европейските фондове и националната и европейската политика за развитие на научните изследвания и иновациите и дигитализацията, в изпълнение на изискванията за прозрачност при усвояването на средствата и комуникацията на програмите.

Бюджет: 2 100 000 евро от размера на разпределените към програмата средства от ЕФРР.

Във връзка изискванията на чл. 48, параграф 2 от Регламент на ЕС 1060/2021 е предвидено от Управляващия орган да бъде определен служител по комуникациите, който да отговаря за ПНИИДИТ, и който ще изпълнява дейности, свързани с осигуряване на видимост, прозрачност и комуникация на програмата.

Основна цел: Поддържане на високо ниво на обществена осведоменост за целите, приоритетите и възможностите за финансиране, предлагани от Програмата, както и резултатите от изпълнението ѝ в контекста на политиките, подкрепяни от ЕФРР и положително обществено отношение към инициативите на ЕС, реализирани в сътрудничество с българските институции.

Специфични цели:

- Осигуряване на информираност на целевите групи за визията, приоритетите, възможностите за финансиране от ПНИИДИТ като инструмент за интелигентна трансформация чрез развитие на научни изследвания, иновации и дигитализация на публичния сектор;
- Осигуряване на публичност и прозрачност на процеса на управление и изпълнение на ПНИИДИТ, резултатите от неговото прилагане и идентифицираните добри практики;
- Осигуряване на информираност на потенциалните бенефициенти и бенефициентите по ПНИИДИТ. относно изискванията за кандидатстване и изпълнение на проекти, финансирани по Програмата, включително техните отговорности за предоставяне на информация и публичност.

Целеви групи:

- **широката общественост** - гражданите на национално и регионално ниво, които биха се възползвали от резултатите от прилагането на действията по Програмата;
- **потенциални бенефициенти** - допустими бенефициенти, които отговарят на условията за предоставяне на подкрепа по Програмата;
- **бенефициенти** - изследователски организации, университети, ЦВП, ЦК, предприятия, стартиращи фирми, центрове за цифрови иновации, структури на държавната администрация на всички нива и нейните служители; граждани; предприятия, получили подкрепа по Програмата;
- **медиатори** - медии, агенции за регионално развитие, комуникационни вериги на изследователски организации като БАН и ССА и др., които информират, формират мнения / нагласи и подкрепят потенциални кандидати и бенефициенти.

Избрани комуникационни канали: Електронни, печатни и онлайн медии: Медийни участия, производство на информационни и рекламни филми, аудио / видео, репортажи, банери и др., закупуване на програмно време / рекламни кутии и др. контакти с пресата.

Социални медии: комуникационни дейности и канали, съобразени с подходящите начини за достигане на съответната целева аудитория като:

Интернет: разработване и / или поддръжка на **уеб страница / подстраница към единен уеб портал**, в съответствие с изискванията на новите разпоредби.

Директна комуникация: организиране на събития: конференции, изложби, семинари, информационни кампании, семинари за журналисти, подкрепа от мрежата от 27 областни информационни центрове и др.;

Рекламни и информационни материали: Изработване и разпространение на печатни информационни материали, като стремежът е те да бъдат изготвени предимно в електронен формат в съответствие с общите усилия за по-екологична и устойчива комуникация - бюлетини, брошури, плакати, ръководства, публикации, сувенири и др.; изработване на информационни и рекламни филми, аудио / видео, банери;

Мониторинг и оценка

По време на програмния период мониторингът и оценката на комуникационните дейности ще се извършва въз основа на редовни анализи на удовлетвореността от събитията, онлайн проучвания, социологически проучвания, кръгли маси и специални работни групи, както и чрез провеждане на конкретни оценки на въздействието от осъществяване на комуникационни дейности по програмата, които се планират да бъдат поне две - междинни и крайни.

В обхвата на ПНИИДИТ операциите със стратегическо значение имат значителен принос за постигане на целите на Програмата и съгласно чл.2(5) от РОР те следва да бъдат обект на специални действия за наблюдение и комуникация. Проектите, които ще бъдат реализирани в рамките на тези операции, ще имат ключов принос за постигане на целите на Програмата. Планираните комуникационни дейности, които най-добре ще подчертаят тази роля, включват:

- Кампании/информационни събития, чийто фокус са изключително планираните/осъществените дейности по посочените проекти;
- Насърчаване на широко медийно отразяване на проекти, особено когато те достигнат определено ниво на зрялост (пресконференция, прессъобщение, покана за журналисти да посетят проекта, друго медийно събитие)
- Разпространение на информация за проектите чрез сайта на ПНИИДИТ;
- Разработване и разпространение на информационни материали (напр. брошури) по различните електронни канали, използвани от УО .

8. Използване на единични разходи, еднократни суми или единни ставки и финансиране, което не е свързано с разходи

Позоваване: членове 94 и 95 от POP

Таблица 14: Използване на единични разходи, еднократни суми или единни ставки и финансиране, което не е свързано с разходи

Предвидена употреба на членове 94 и 95 от POP	Да	Не
От приемането си програмата ще използва възстановяване на финансовото участие на Съюза въз основа на единичните разходи, еднократните суми и единните ставки по приоритети съгласно член 94 от POP	☐	☒
От приемането си програмата ще използва възстановяване на финансовото участие на Съюза въз основа на финансиране, което не е свързано с разходи, съгласно член 95 от POP	☐	☒

Допълнение 1: Финансово участие на Съюза на основата на единични разходи, еднократни суми и единни ставки

А. Обобщение на основните елементи

Приоритет	Фонд	Специфична цел	Категория регион	Прогнозен дял от общия размер на разпределените финансови средства в рамките на приоритета, за който ще се прилагат опростени варианти за разходите (ОВР) в %	Обхват(и) вид операция/видове операции		Показател, водещ до възстановяване на разходи		Мерна единица на показателя, водещ до възстановяване на разходи	Вид на ОВР (стандартна таблица за разходите за единица продукт, еднократни суми или единни ставки)	Сума (в евро) или процент (в случай на единни ставки) от ОВР
					Код(1)	Описание	Код(2)	Описание			

(1) Отнася се до кода за измерение „област на интервенция“ в приложение I, таблица 1 към POP и приложение IV към Регламента за ЕФМДРА

(2) Отнася се до кода за общ показател, когато е приложимо

Допълнение 1: Финансово участие на Съюза на основата на единични разходи, еднократни суми и единни ставки

V. Подробности по вид операция

C. Изчисляване на стандартната таблица за единичните разходи, еднократни суми или единни ставки

1. Източник на данните, използвани за изчисляване на стандартната таблица на единичните разходи, еднократните суми или единните ставки (кой е генерирал, събрал и записал данните; къде се съхраняват данните; крайни срокове; валидиране и др.)

2. Моля, уточнете защо предложените метод и изчисление въз основа на член 94, параграф 2 от Регламента за общоприложимите разпоредби са уместни за вида операция:

3. Посочете как са били направени изчисленията, включително и допускането по отношение на качеството или количествата. Когато е приложимо, следва да се използват статистически данни и референтни стойности и при поискване да се представят във формат, позволяващ употребата им от Комисията.

4. Моля, обяснете как сте гарантирали, че само допустими разходи са включени в изчислението на стандартната таблица за единичните разходи, еднократната сума или единната ставка.

5. Оценка на одитния орган(и) на методиката на изчисление и сумите и механизмите, осигуряващи проверката, качеството, събирането и съхранението на данни.

--

Допълнение 2: Финансово участие на Съюза въз основа на финансиране, което не е свързано с разходите

А. Обобщение на основните елементи

Приоритет	Фонд	Специфична цел	Категория регион	Сумата, покрита от финансиране, което не е свързано с разходи	Обхват(и) вид операция/видове операции		Условия, които трябва да бъдат изпълнени/резултати, които трябва да бъдат постигнати водещи до възстановяване на разходи от страна на Комисията	Показател		Мерна единица на условия, които трябва да бъдат изпълнени/резултати, които трябва да бъдат постигнати водещи до възстановяване на разходи от страна на Комисията	Предвиден метод на възстановяване на средства на бенефициера(ите)
					Код (1)	Описание		Код (2)	Описание		

(1) Отнася се до кода за измерение „област на интервенция“ в приложение I, таблица 1 към POP и приложение IV към Регламента за ЕФМДРА

(2) Отнася се до кода за общ показател, когато е приложимо

В. Подробности по вид операция

Приоритет 1: Устойчиво развитие на българската научноизследователска и иновационна екосистема

Приоритетно направление 1: Устойчиво развитие на националния капацитет за научни изследвания и иновации

Развитие на ЦВП и ЦК, изградени по ОП НОИР (2014-2020 г.) - Изпълнението на програмите за развитие и устойчивост и бизнес плановете, които центровете разработват е от особена важност и това ще има значителен принос към втория етап "Етап на ускорено развитие" (2023-2025) на НСРНИРБ, когато новосъздадените ЦВП и ЦК трябва да са достигнали до използване на пълния си капацитет за НИРД, постигайки устойчивост и самостоятелност.

Срок: Q4, 2023

Приоритетно направление 3 Трансфер на технологии и знания, Фонд за технологичен трансфер

По ПНИИДИТ се предвижда подкрепата на инвестиции в спин-оф компании, стартиращи високотехнологични предприятия и предприятия, базирани на знанието, превръщане на научни разработки в пазарно приложими продукти и технологии, комерсиализация и управление на интелектуална собственост, както и разгръщане и акселерация на стартиращи компании около развити индустрии и клъстери, за високоефективно споделяне на ползите в областта на научните изследвания и иновациите.

Срок: Q4, 2023

Приоритетно направление 4: Интернационализация на иновациите в България и осигуряване на синергия с програми Хоризонт Европа и Дигитална Европа

Допълващо финансиране за ЕЦИХ, одобрени от ЕС и Финансиране на ЕЦИХ, получили "Печат за високи постижения" от конкурсите по програма "Цифрова Европа" - ще се осигури допълващо финансиране в размер на 50% за проекти, кандидатствали и избрани на ниво ЕС по поканата за създаване на първоначална мрежа от Европейски цифрови иновационни хъбове (ЕЦИХ) по Програма "Цифрова Европа", както и за проектите получили "Печат за високи постижения" във връзка с условията на Програма "Цифрова Европа".

Срок: Q1, 2023

ДОКУМЕНТИ

Заглавие на документа	Вид на документа	Дата на документа	Местен референтен номер	Препратка към акт на Комисията	Файлове	Дата на изпращане	Изпратено от
Programme snapshot 2021BG16RFPR002 1.1	Моментна снимка на данните преди изпращане	30.11.2022 г.		Ares(2022)8289038	Programme snapshot 2021BG16RFPR002 1.1 - Machine Translated Programme_snapshot_2021BG16RFPR002_1.1_bg.pdf Programme_snapshot_2021BG16RFPR002_1.1_en.pdf	30.11.2022 г.	Ilieva, Iliyana